

Januar 2009

Št.

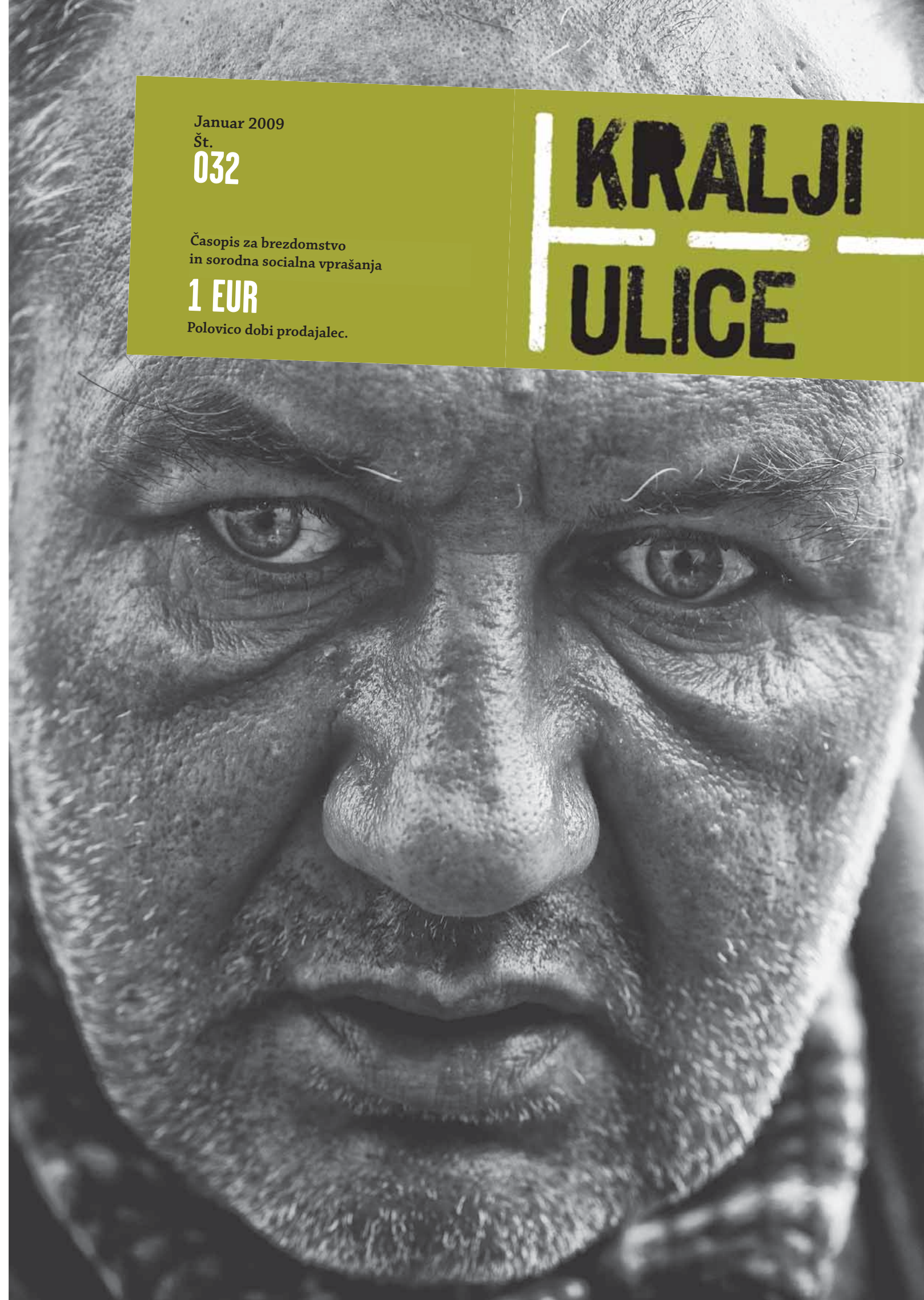
032

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI ULICE

Odgovorna urednica:

Špela Razpotnik

Izvršna urednica:

Katja Bizjak

Tehnična urednica:

Maja Vižintin

Uredniški odbor:

Maruša Bertonec, Bojan Dekleva, Tomislav Gruden,

Gregor B. Hann, Luna Jurančič Šribar

Sodelavci uredništva:

Jakob Harisch, Janez Kompare, Maja Kozar, Bojan Kuljanec,

Roman Lasnik, Toni Meško, Miran Možina, Marko Nakrič,

Urban Tarman, Tanja Vuzem

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Maruša Bertonec, Matilda M. Dobro

Ilustracije:

Damjan Bitenc, Matilda M. Dobro, Janë, Nik Knez,

Marjan Kolenc, Damjan Majkič, Tjaša Žurga

Fotografiji na ovitku:

Jaka Adamič, Dnevnik

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: kraljiulice@gmail.com

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz sam/a.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za kulturo --

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve --

Urad za mladino -- MOVIT -- Urad Vlade za komuniciranje --

Urad za enake možnosti -- FIHO

Podprto s subvencijo Islandije, Lihtenštajna in Norveške preko Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma.

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

vsí drugačni
vsí enakopravni

eea
grants

norway
grants

Uvodnik:

KOŠČEK NEBES

foto: osebni arhiv

Tole sem nekoč neke morda že citirala, a je znova uporabno: »There's always a little bit of heaven in a disaster area (v vsaki katastrofi je tudi košček nebes, op. a.).« Za to misel sem prvič slišala, ko sem gledala dokumentarec o festivalu Woodstock. Zadet, počen glas enega od napovedovalcev jo je zjutraj po prvem dnevu in noči koncertov izrekel več sto tisočim, ki, ja, so se znašli v po svoje katastrofalnih razmerah. Od izgubljenih stvari do izgubljenih ljudi, od dežja blatne poljane in poškodovana tehnična oprema, vse skupaj pa je bila samo še pika na i obiska, ki je več kot potolkel vsa pričakovanja. Woodstock je bil, skratka, kot nekakšen zamašek – ni se dalo ne naprej ne nazaj, kot so poročali. Na voljo sta bili v glavnem dve opciji – da se ti je strenalo ali pa da si šel s tokom in se prepustil. Večina se je odločila za slednje. In zato je bržkone znameniti tridnevni festival miru in glasbe kljub vsemu – uspel.

No, še nekaj je bilo v igri, seveda. Lahko bi prišlo do prave katastrofe, saj je masa krepko presegala kapacitete vsega, kar je bilo na voljo, od zalog pitne vode do prve pomoči. V igri so bile namreč skupne vrednote. Folk je prišel na tri dni miru in muzike pa basta. Saj ne, da se nikomur ni sfuzlalo, ampak večina si ga je prišla »vzet na izi« – in si ga je na izi tudi vzela kljub malo manj izi razmeram. Večina je vzpostavila kolektivni duh mirnega uživanja ob glasbi, ki je predstavljala njihove vrednote: mir, ljubezen, solidarizem. Popostreno z raznimi duhovnimi praksami in eksperimentiranjem z drogo je ta večina tako postavila svojevrsten in neponovljiv mejnik v razvoju človeške družbe. Neponovljiv pravim zato, ker je že naslednji poskus takšnega festivala v podobnih razmerah propadel, pa tudi vse druge podobno enotne, dobronamerne družbene formacije in akcije so v zgodovini človeštva tako redke, tako »enkrat na tri kvatre«, da jih je nemogoče namerno organizirati, predvideti ali izzvati.

Pa vendar, izzvani smo. Pred človeštvom je zaradi globalne gospodarske krize bržkone prelomno leto. Ali dve ali tri, po najbolj črnogledih napovedih pa morda tudi desetletje. Saj ne, da smo kdaj v zgodovini živeli brez kriz, križev in težav ... In ko se človek že nekako privadi vsakodnevne borbe za svoj blagor, ko se že toliko »nabilda«, da nekako »sfolga« in se celo nadeja, da borba kmalu ne bo več potrebna – pride spet nekaj in useka še bolj kot karkoli dotle. Kaj je narobe z borbo? Vse! V borbi bosta vedno prisotna tudi sovražnik in monopol, za katerega poteka bitka, pa naj gre za položaj, standard, golo misel ali – golo življenje. Po vsaki bitki nekdo ali nekaj zmaga – za nekaj časa. Prizadevanje pa je nekaj, kar edino lahko traja ... in traja, če se pač trajno izvaja, saj je akcija in cilj hkrati! O ja, zahteva napor, morda še več kot takšna ali drugačna borba, a le prizadevanje z osredotočenostjo na tisto, kar želimo – in ne na tisto, česar nečemo več – lahko uzre tisti mikro košček nebes, ga ne izpusti iz pogleda, se mu preda, čeprav je majhen, in ga tako postopno povečuje.

Ne, vsi ga ne zmorejo videti. Za mnoge je breme življenjskih razmer pretežno, da bi lahko na stečaj odprli veke, kaj šele vizualizirali. A kot pričajo tudi številne osebne zgodbe v naših Kraljih, ga včasih uzrejo tudi najbolj utrujene oči. Na vseh nas, ki imamo veke nekoliko lažje, pa je, da zato še toliko bolj buljimo vanj – in si prizadevamo za ... khm, ne gre brez klišejev – pravičnejši svet. Tale tukaj je namreč kot stara, nagnita bajta, v ulici lepših hiš, če hočete. Če ne bi vedeli ali vsaj slutili, da obstajajo boljše možnosti, itak ne bi nikoli trpeli. In zgolj menjava oken, sanacija ali pa deratizacija ... vse to zaleže le za nekaj časa. Ja, treba jo bo dokončno podreti in sezidati novo. Ampak preden se vsaka hiša podre, se zgodi še nekaj: veličastno delo arhitekta. Namreč, da bo nova hiša lahko dobro nadomestila staro podrtijo, jo mora arhitekt na mestu stare, še preden jo izriše, gradbena služba pa postavi, ravno – najprej uzreti.

Maruša

KAJ JE NAROB Z BORBO? VSE! V BORBI BOSTA VEDNO PRISOTNA TUDI SOVRAŽNIK IN MONOPOL, ZA KATEREGA POTEKA BITKA.

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 ALTERNATIVA JE!
- 5 BERAŠKA PALICA
- 6 JOJ, TI KRALJI ...
- 8 SOCIAL-EGO TURBULENCA
- 8 ULIČNI FAKS
- 9 TATU ZGODBA
- 9 PISMO SREČKU KOSOVELU
- 10 ANDREJ JANČAR – BREZDOMEČ V BOJU PROTI ...
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 14 ŠPORTNI KRALJI
- 15 OBISK V VZGOJNEM ZAVODU PLANINA
- 16 KRALJEVI RECENZOR
- 17 NADoGLAS
- 18 SOL IN KOPER
- 19 V SPOMIN ROBERTU
- 19 POLICIJSKO DELO IN LEGITIMACIJA BREZDOMCEV
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 PRI LOJZETU
- 24 GOGIJEVA KOLUMNA
- 25 IZZA REŠETK
- 25 ENIGME IZ STIGME
- 26 PISMA BRALCEV
- 27 PRED 100 LETI
- 27 SMS-KOMENTARNICA
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 ULIČNI HOROSKOP
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILO

To sem jaz:

ROK

foto: Matilda M. Dobro

Sem Rok, star sem 34 let, trenutno (o)zdravljen od substanc. Imam svoj dom, kjer sem imel nekaj konfliktov s starši, tako da sem parkrat tudi spal na ta novi klopki v Ljubljani – ne vem več, kje je že bila ... Že od majhnega mi gre na živce družbeni sistem delovanja in netolerance do ljudi: človek zna na veliko kritizirat, samega sebe pa ne vidi. Mogoče sem zaradi tega tudi »padel« v drogo.

Rad imam žensko ljubezen, materialnih stvari ne pogrešam toliko, kot pogrešam to žensko ljubezen ... Sicer pa me zanima socialni sistem, predvsem, kako je razdeljen denar. Ljudje, ki imajo kaj odveč, bi lahko dali tistim, ki nimajo toliko in še vedno ne bi ostali lačni ... Več tolerance, več sočutja in svet bo lepši! Če se bomo zanašali na vodilne, ne bo nič, sami moramo začeti z malimi stvarmi!

Pa ohranimo svet zelen!

Rok

**RAD IMAM ŽENSKO LJUBEZEN,
MATERIALNIH STVARI NE POGREŠAM
TOLIKO, KOT POGREŠAM TO ŽENSKO
LJUBEZEN ...**

03
KRALJI
ULICE

NE UKVARJAM
SE Z DRUŽINO.

WWW.BREZDOMCI.ORG

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

Jakob Harisch

ALTERNATIVA JE!

foto: Matilda M. Dobro

Danes je vsakomur jasno, da tako ne gre več naprej. Tako imenovani zakon »ponudbe in potrošnje« nam uničuje planet, na katerem živimo. Zaradi njega smo odtujeni drug od drugega. V tej družbi spektakla smo se prostovoljno odpovedali moči, da bi upravljali sami s seboj v imenu demokracije. Alternativa kapitalizmu bi lahko bila soglasna družba, v kateri se lahko vsak odloča individualno, kakšna naj bodo naša življenja in naše okolje, v katerem živimo, namesto da bi nam bilo to vsiljeno s tako imenovanim zakonom »ponudbe in potrošnje«.

Tako imenovani zakoni so zakoni samo, če jim mi dovolimo tako. Na tej točki, kjer smo zdaj, si je težko zamišljati družbo, ki bi temeljila na sodelovanju, ker vsi mi živimo življenja v družbi, temelječi na tekmovalnosti. Toda drugačne družbe so možne: obstajale so skozi zgodovino naše vrste in lahko nastanejo spet, če to hočemo.

Da bi zbežali iz okov tekmovalnosti, moramo razviti gospodarstvo, ki bo bolj baziralo na dajanju kot pa na trgovanju: »gospodarstvo nudenja« namesto tržnega gospodarstva, menjalne ekonomije. V takem sistemu bo vsakdo počel s svojim življenjem, kar bo hotel, in bo nudil ostalim stvari, za katere bo čutil, da jih je sposoben nuditi. Brez strahu, da bi bil še kdajkoli lačen. Sredstva za delo si raje delimo, namesto da si jih grabijo najpožrešnejši individualisti – tako, da ima lahko vsak na razpolago vsa sredstva in zmožnosti naše družbe. Tisti, ki hočejo slikati, lahko slikajo; tisti, ki uživajo v izdelavi naprav in izgradnji strojev, lahko to počnejo; tisti, ki imajo radi kolesa, jih lahko sestavljajo in popravljajo za ostale. Tako imenovano »umazano delo« bo razdeljeno bolj pošteno. Vsakdo bo profitiral še toliko bolj, če bo sposoben narediti veliko število stvari in ne bo omejen zgolj na en posel, tako kot vijak v stroju. V »delu« samem se da tisočkrat bolj uživati brez napetih urnikov, norm ali zahtevnih šefov, da nas vežejo. Morda bi tako naša produkcija res imela manjši profit, toda obstaja res širok spekter projektov v naši družbi, ki dajejo našemu življenju smisel in ga naredijo bolj polnega za vse nas ... in pa, ali res potrebujemo vse te drobnarije

in luksuz, za katerega tako zelo garamo vse dni?

To se sliši kot utopična vizija. In tudi je! Kar pa ne pomeni, da ne moremo narediti naših življenj bolj podobnih življenju, kot je zdaj. Bušman iz puščave Kalahari, na primer, namreč ni edini primer, kako naj bi življenje izgledalo izven kapitalizma. Tudi tukaj, celo danes, je cel kup priložnosti, ko lahko vidimo, kako je lahko naše življenje boljše, ko nič nima več cene. Kadarkoli se spleten krog ljudi sreča, da si delijo prijateljstvo in posvet, kadarkoli skupaj kampiramo in si razdelimo odgovornosti, kadarkoli si skupaj pripravljamo hrano ali igramo glasbo ali počnemo karkoli zaradi užitka in ne za denar. To je »gospodarstvo dajanja« v akciji. Ena najbolj navdušujočih stvari, ko si zaljubljen ali pa imaš tesnega prijatelja, je to, da si vsaj enkrat cenjen kot to, kar si, in ne toliko, kolikor si »vreden«. In kako čudovit občutek je uživati v stvareh in življenju, ki pride do nas zastonj, brez merjenja, koliko samega sebe smo zamenjali za to! Celó v tej družbi se res vrednih užitkov ne da kupiti in so redki v omejenih kapitalističnih razmerjih. In zakaj se ne bi trudili za to, kar tako dobro deluje v naših lastnih življenjih, ves čas? Če gremo lahko, kolikor moremo, iz naših razmerij, zvez, ko so osvobodene omejitve lastništva in tekmovalnosti, zakaj se ne bi trudili, da osvobodimo tudi naša »delovna razmerja« teh omejitev?

Toda, kdo bo pobiral smeti, če bomo vsi počeli, kar bomo hoteli? No, ko skupina ljudi živi skupaj v enem stanovanju, ali ni pospravljeno in smeti odnešene? Mogoče ne tako dobro in tako redno, kot če bi imeli čistilko, kot jo imajo v pisarni, toda vse to se naredi prostovoljno, in ni vedno eden in isti, ki »najebe«. Sugestija, da ne moremo poskrbeti za svoje lastne potrebe brez avtoritete, ki bi nas silila, je podcenjujoča in žali našo vrsto (človeštvo). Ideja, da bi vsi posedali naokoli in nič počeli, če ne bi bilo treba delati za šefe, da bi preživel, pride ravno iz tega dejstva, da moramo delati za šefe, da bi preživel, in da bi zato rajši posedali naokoli in nič počeli. Toda če imamo svojo energijo in svoj čas zase, bi lahko na novo odkrili, kaj s tem – v

Tjaša Žurga

čisto praktične namene in prav tako manj praktične. Pomislite, koliko ljudi se ukvarja z vrtičkarstvom zaradi vrta in ne zato, ker bi morali to početi zaradi preživetja. Seveda ne bomo izstradali sami sebe v družbi, kjer si raje delimo odločitve in moč, kot pa da se borimo za njih ... In dejstvo, da je tako zelo veliko ljudi danes lačnih, kaže, da kapitalizem ni tako zelo bolj praktičen kot kak drug sistem.

Pogosto se nas skuša prepričati, da je to, da smo pohlepni, v »človekovi naravi«, in da je zato svet takšen, kakršen je. Sam obstoj drugačnih družb in drugačnih načinov življenja nasprotuje temu. Ko enkrat dojamemo, da je kapitalistična družba samo eden od tisočih načinov, kako lahko ljudje živijo in sodelujejo skupaj, lahko vidimo, da je govorjenje o »človeški naravi« neumnost. Mi se oblikujemo najprej in najbolj zaradi okolja, v katerem smo zrastle – in človeštvo danes je sposobno, da si zgradi svoje lastno okolje. Če bomo le dovolj ambiciozni, si lahko ustvarimo svet, ki bi nas preoblikoval v kakršnokoli podobo, ki bi si jo naša srca zaželela. Seveda smo vsi mi preganjani z občutki pohlepa in agresije, ko živimo, kot živimo – v nasilnem, materialističnem svetu. Toda v bolj spodbudnem okolju, zgrajenem na drugačnih vrednotah, bi se lahko naučili sodelovanja na drugačne načine, takšne, ki lahko prinesejo več užitka vsem nam. Jasno, velika večina nas bi bila lahko danes veliko bolj darežljiva in spoštljiva, če bi le lahko bila – težko je svobodno deliti darila v svetu, kjer moramo prodajati sebe, da bi dobili sploh karkoli. Glede na to je pravzaprav še posebej zanimivo, da si še vedno izmenjujemo toliko daril. Ljudje, ki radi govorijo o »človeški naravi«, nas bodo prepričevali, da je ta, kakršna je, predvsem zaradi naše sle po posedovanju in upravljanju. Kaj pa glede naših želja, da bi si delili ali da bi delovali zaradi samega akta delovanja? Samo tisti, ki so se odpovedali delovanju, za kar si želijo, so se obsodili na iskanje smisla samo v tem, kar imajo. Skoraj vsak ve, da je mnogo bolje, – več hvaležnosti in bolj nagrajujoče – če prinese radost med ljudi, kot če jim jemlje stvari. Svobodno dejanje in svobodno

dajanje sta sama po sebi nagrada. Tisti, ki mislijo: »Od vsakega po njegovih sposobnostih do vsakega po njegovih potrebah,« nepošteno slavijo sprejemanje in so preprosto narobe razumeli, kaj nas ljudi dela srečne.

Skušnjava je razmišljati o kapitalizmu kot o zaroti bogatih proti vsem ostalim – in da bi bili uspešni v boju proti kapitalizmu, bi se morali boriti proti bogatim. Toda resnično je v največjem interesu vseh nas, da se rešimo tega gospodarskega sistema. Če pravo bogastvo sestavljata svoboda in skupnost, smo tukaj vsi reveži, kajti četudi si »bogat« v družbi, ki je sovražna do teh stvari, to samo pomeni, da si lastnik večje količine revščine in uboštva. Ta sistem ni rezultat zle zarote nekaj zlobnežev, ki so si zadali vladati svetu – pa četudi bi bilo to edino, v čemer bi uspeli, da bi obsodili prav vse, tudi same sebe na okovih dominacije in ponižnosti, pokornosti. Ne zavidajmo jim, ker od daleč izgledajo bolje. Vsakdo, ki je zrasel ob kakem od njegovih »posestev«, lahko pove, da navkljub bančnim računom, klimatski napravi, avtu, niso nič bolj srečni ali svobodni, kot bi lahko bil kdorkoli. Mi se trudimo, da bi našli načine, da bi lahko vsakdo videl, kaj lahko pridobi, če bo aktivno sodeloval pri preoblikovanju naše družbe, in da bi vsakega tvorno vključili v to.

Če je to težak izziv in se nam včasih zazdi, da si »mase« zaslužijo, kar dobijo, zato ker sprejemajo ta način življenja, ne izgubljam srca. Mi vemo, da je sistem, ki ga oni sprejemajo, isti, v katerem tudi sami živimo. Naše možnosti za osvoboditev so nerazdružljivo povezane z drugimi.

Nismo paralizirani ob pogledu na mogočnost sil, urejenih proti nam – te delovne sile so narejene iz ljudi, prav takih, kot smo mi, ki iščemo priložnost, da se osvobodimo. Iščemo načine, kako pobegniti iz sistema nasilja v svoje lastno življenje – in s seboj jemljemo vsakogar, ki ga lahko. Zasežemo si vsak prosti trenutek in vsako priložnost, na katero lahko položimo svoje roke; življenje se da prodati, toda ne da se ga več kupiti. Lahko si ga le vzamemo nazaj.

BERAŠKA PALICA

Mraz je, spet se privajam in večino dneva preživim v spalni vreči. Kadim tobak in po dolgem času prihajam v normalno stanje. Pijem radensko. Imam kolo brez zavor, toda podarjenemu konju se ne gleda v zobe. Ko se vozim proti mestu, razmišljam, koliko Kraljev ulice bom prodal. Že dve leti vedno prodam vse. Skrivam se po zapuščenih hišah pred sosedi, nič varnega, vedno na robu, kjer ni nič oprijemljivega. No ja, zadnjič sem iz Karitasinega kontejnerja potegnil ven lepo in drago bundo Kolmann, ker je bil kontejner tako poln, da je visela ven. Sedaj se mi radenska takoj shladi, ker je ledeno mrzla tudi zapuščena hiša. Imam občutljive mandeljne in je ne morem piti. Žejen sem vedno in spoznal sem, da moram kupiti zlate kroglice za suha usta, ker kadim tobak. Dehidriran sem, in če se slučajno prekršim ter pijem mrzlo radensko, mi mandeljni takoj zatečejo. V društvu Kralji ulice se ponavadi ne zadržim dolgo časa, ker je prostor majhen in je v njem dosti brezdomcev. Beraška palica s culo na rami vsekakor ne pride v poštev. Komaj čakam, da bo pomlad.

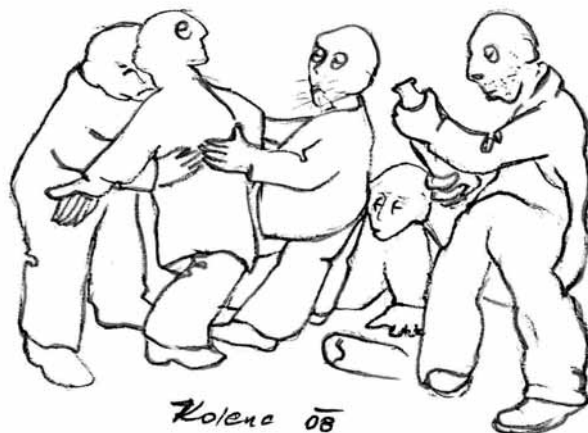
J.

JOJ, TI KRALJI ...

06
KRALJI
ULICE

Rodil sem se v Sloveniji. Oče je bil iz Bosne, mati pa s Hrvaške. Bil sem otrok dveh različnih nacionalnosti in verstev. To je prednost, saj sem mnenja, da smo »mešanci« veliko bolj strpni, kadar gre za sprejemanje drugačnosti. Tako verske kakor tudi nacionalne drugačnosti. Oče in mati sta prišla v Slovenijo s »trebuhom za kruhom«. Bila sta brez izobrazbe in zelo revna. Moje rojstvo jima je pomenilo predvsem novo breme in skrb. Kmalu sta se razšla iz njima znanih razlogov. Tukaj nastopijo dobri pogoji za bodočega potencialnega kandidata med »kralji«. Oče je bil namreč precej žejen človek, ampak svoje žeje ni gasil z vodo, temveč z alkoholom. Ko sem bil star tri leta, me je mati odpeljala na Hrvaško k svoji materi. V Sloveniji je delala in ni me imela kam in komu dati. Oče se nikakor ni mogel sprijazniti s tem. Slabo leto kasneje me je prišel obiskat na Hrvaško. Ampak ni se zadovoljil samo z obiskom. S seboj je prinesel obilo alkoholne omame, jeze in pištolo. Verjetno je zgrešil datum, saj menda ni bil pust. Rad je imel kavbojske filme. Materini družini je razbil vso hišo in svoje grožnje podkrepil s pištolo. Tako mu ni preostalo drugega, kot da me odpelje s seboj. Res prava scena za dober kavbojski film. Žal ni bil film. Življenje z njim je bilo podobno peklu. Večkrat sem šprical telovadbo, da bi skril »mavrico«, ki mi jo je oče s pasom redno risal. Danes se zgražam nad sosedi, učiteljicami in strokovnimi delavci, ki so jasno videli ali vedeli, kaj se pri meni dogaja, ampak nihče ni mignil z očesom. Še danes mi ni jasno, kako sem ostal pri očetu. Pa naj mi še kdo reče, da je družina kraj, kjer se cedita ljubezen in spoštovanje. Ravno obratno, to je kraj, kjer se zgodi največ krivic, hudodelstev in škode. Ne smem posploševati, ker ni povsod tako. Danes jih ne krivim več, ker vidim, kaj je življenje, in vem, da nista počela nič zato, ker bi mi hotela škoditi, ampak sta vedno storila tisto, kar sta mislila, da je prav. Redna spremljevalca mojega otroštva sta bila torej nasilje in alkohol. Mati ni smela imeti stikov z menoj, saj nama je oče obema grozil. Stalno mi je razlagal vse najslabše o njej. Tako nisem vedel, komu verjeti, kam se obrniti. Rasel sem v sumničavega in nezaupljivega fanta, ki se je hotel vedno sam prepričati o vsem. Oče se je nato še dvakrat poročil. Mačehe nisem nikakor sprejel. Ona mene tudi ni, še posebno takrat, ko se je rodil polbrat. Očeta ni bilo nikoli doma. Raje je gasil žejo in osvajal ženske. Doma so se odvijale drame. Kmalu po rojstvu polbrata sem videl, da sem višek v hiši. Vedno sem jokal v kotu svoje sobe, ko je on nekaj dobil, jaz pa ne. Kolikokrat sem očeta preklel, ker me ni na ploščice »plunu« ..., namesto »veste kam«. S tretjo mačeho je bilo še hujše. Dobil sem še enega polbrata. Očeta spet ni bilo nikoli doma. Dobesedno se je utapljal v alkoholu. Kadar sva kaj ušpičila, sem batine pokasiral jaz, ker je polbrata mati zagovarjala in branila. Vse bolj je bilo jasno, da oče izgublja tako bitko z alkoholom kot družino. Začela ga je motiti moja prisotnost v hiši. Nekega dne me je napadel, da sem za vse njegove težave kriv jaz, ker ne more nobene partnerke obdržati zaradi mene. Bogi revež. Zdaj mi je jasno, da se je začel zavedati svoje napake. Poti nazaj pa ni bilo več. Mati si je medtem uredila življenje in je rodila še dva otroka. Preden se je oče ločil od druge žene, je tretja na skrivaj hodila na obiske. Ko jo je druga enkrat zasačila, jo je v pričo naju s polbratom večkrat zabodla z izvijačem. Resnično odlična »horror« scena. Holivud take še ni naredil. Pa še v živo. S polbratom sva bila stara osem in štiri leta. Kasneje, ko se je oče ločil še od tretje žene, je poskusil še z dvema partnerkama, vendar se ni obneslo. No, ena od teh me je pa imela rada. Star sem bil dvanajst let. Kadar očeta ni bilo doma, se je gola sprehajala po stanovanju in me vedno poljubljala

na usta. Kdove, mogoče sem ji bil všeč. V otroštvu sem vedno moral vsem lagati. Oče se je bal, da ne bi resnica prišla na dan. Grozil mi je, da če me v šoli vprašajo, kako živim, moram vedno povedati, da je vse v redu. V srednji šoli pa je počilo. Svojo jezo in žalost sem začel utapljati v mamilih. Kmalu sem končal na igli. In to je bil začetek mojega konca. Kmalu sem se selil po raznih institucijah, kot so zapori, metadonski programi, norišnice itd. Po desetih letih uživanja vseh možnih substanc, sem končal v komuni v Italiji. Danes že več let abstiniram. Medtem je oče zbolel za rakom, tako da sem ostal sam. Pravzaprav sem ves čas bil sam. Veliko zaslugo, da še vedno vztrajam v abstinenci, imata dve študentki Fakultete za socialno delo. Srečal sem se z mnogimi strokovnimi delavci, ampak takega razumevanja, vzpodbude, podpore, pomoči pa tudi kritike, kadar je to potrebno, še nisem srečal. Vedno in povsod je čutiti le predsodke, kritiko in umikanje od nas marginalcev. Pri njiju tega nikoli ni bilo čutiti. Škoda, da takih študentk – bodočih socialnih delavk

ne »delajo« veliko. Kapitalistično, materialno in potrošniško usmerjena družba jih bo še kako potrebovala. Vso srečo jima želim in hvaležen jima bom do smrti. Sedaj sem redno zaposlen in hodim v šolo. Problem je v tem, da so se začeli pojavljati računi iz preteklosti. Računi različnih oblik, kot so: komolci, polena, nesprejemanje, izogibanje in razne krivice. Potrebno se je stalno dokazovati in biti boljši od ostalih »normalnih«. Če se »normalen« zmoti, se to lahko spregleda, če pa se »kralj« zmoti, pa sta takoj ogenj in panika. Nalepka ali stigma se nas močno drži. In nikakor ne gre dol. Predsodke, strah, nezaupanje ljudi je težko izbrisati. V tem vsakodnevnom boju se marsikdo, ki je imel težave v življenju, lahko zlomi. Nič čudnega ni, da je toliko recidivov. Žal velik del krivde nosimo sami. Ko si trezen, se je začneš zavedati. Ogromno odgovornost in krivdo pa nosi tudi vsak posameznik ali družba. Vsem nikakor ne moreš ugoditi. Kadar si na dnu, si lenuh, brezdelnež ... Kadar se začneš pobirati in želiš nekaj iz sebe narediti, pa tudi ni prav. Takrat jih moti tvoj

ŠKODA, DA TAKIH ŠTUDENTK – BODOČIH SOCIALNIH DELAVK NE »DELAJO« NA VELIKO. KAPITALISTIČNO, MATERIALNO IN POTROŠNIŠKO USMERJENA DRUŽBA, JIH BO ŠE KAKO POTREBOVALA.

napredek. Vem, da se ne smem ozirati na mnenja drugih, ampak dejstvo je, da smo zelo odvisni eden od drugega. Kamorkoli prideš, v delovno okolje ali šolo, je napredek nas »kraljev« močno odvisen od vsakega posameznika. In če se nam ga zaradi naše stigme onemogoča ali se nam kar naprej dogajajo krivice, je jasno, da ne gre. In rezultati so vidni na ulicah. Odvisniki so produkt kapitalizma ali zdravi v bolnem okolju! Po mojem mnenju je logika ljudi zgrešena, saj se raje, kot da si pomagamo med seboj, tunkamo in si mečemo polena pod noge. In žugamo s prsti, ko nekdo ne dela ali pa se ne znajde. Pravijo, da je življenje borba. Jaz pa pravim: »Za nas kralje je življenje kot borba z levom, s tem, da imamo kralji roke in noge zavezane.« Mogoče izgleda, kot da jamram ali pa se smilim samemu sebi. Vem, da obstajajo ljudje s še hujšimi osebnimi zgodovinami, kot sem jo imel jaz, in niso nikoli posegli po alkoholu ali drogah. Toda ljudje smo si različni. Nekaterih bolečine ne prizadanejo. Srečni oni. Druge – med temi sem jaz in mislim, da tudi veliko

»kraljev« – pa prizadanejo in iščemo rešitve tam, kjer jih na žalost ni. Ali pa so samo iluzija. In tisti, ki ni na lastni koži doživel tragedije, nas ne more razumeti. S to osebno izpovedjo želim odpreti oči družbi. Vem, da bo družbo težko spremeniti – ali pa nemogoče. Zato bi se za konec zahvalil ljudem, ki so začeli s projektom, imenovanim Kralji ulice. S tem prispevajo k ozaveščanju družbe o problemu, ki se ga družba otepa in ki leži predvsem na njenih ramenih, pa tudi na ramenih »kraljev«, čeprav je morda videti, da ne. Sej veste, »nam kraljem je pa vseeno, itak smo zadeti«.

Pozdravljam vse »kralje in kraljice«, drage bralke in bralce ter upam, da bo takih ljudi, kot so tile, ki so začeli s tem projektom, vedno več!

Mihael

KRI V LEDENIH ŽILAH

Kri vre v ledenih žilah, libido prekleti miru ne da.
A sneg miru realnost prinaša, kot voda sem,
ki se v hudi zimi pazi nad gladino reke.

Bosco

Dum spiro – spero

Zapisal sem norosti,
ubijal modrost,
dno preiskal,
da sem sebe videt znal.

Zaslišal glas,
le kaj boš ti,
saj čas beži,
v življenju mnogo je skrbi.

Odgovor sem iskal,
sebe sem spoznal,
le kaj bi jaz,
časa ni,
na svetu mnogo je poti.

Žigažaga

SOCIAL-EGO TURBULENCA

Bojan Sklepič

foto: Tanja Vuzem

ULIČNI FAKS, 5. DAN

<http://ulicnifaks.blogspot.com>

Četrtek, 22. 2. 2007

Na šiht v hotel sem prišel ob 23h že dobro zadet. Ko so vsi gostje odšli v svoje sobe, sem imel še en gan bowle, pripravljene za streljat v veno. Šel sem na WC in si vse pritisnil v žilo. Tolk me je priheftal, da so se mi zašibila kolena, v glavi pa mi je samo šumelo ter se mi je začelo vrteti. Ko je učinek malo minil, sem si naredil goro sladoleda in se usedel pred TV. Arif mi je pred šihatom dal še dva apaurina, ki sem ju pred TV-jem pojedel. Po cca 30 minutah me je začel dramiti spanec, vse se mi je vrtelo ... in sem podlegel spancu do 4.45. Zbudu sem se – hvala bogu – preden je prišla čistačica, saj če bi me dobila spečega pred TV-jem ter z goro posode pred seboj, bi za to izvedela šefa in sigurno bi letel iz službe. Hitro sem pričel pospravljati za seboj ter pripravil zajtrk. Ko je čistačica ob 5h prišla, se ji je vse zdelo malce čudno, saj sem od tablet komaj stal in govoril. Nekako sem se privlekel do avta ter čisto počen odpeljal proti Zalogu k čistilni napravi na eno blatno potko – in kar na vozniškem sedežu zaspal do 17h. Ko sem se zbudu, sem ves zbežan pomislil, da moram še na Metko in do Arifa. Šel sem najprej na črpalko v Zalog tankat za pet evrov (od 150 evrov mi je zdaj ostalo le še enajst evrov), šel po Arifa ter potem skupaj na Meto. Jaz sem spil svoj sok, Arif pa je klical Primorca, da mu pošlje po pošti dvajset evrov. Ker je bila ura že 17.40, sva šla še prej pred Mercator v Zadobrovo, da bi on ukradel tri škatle čikov, jaz pa sem čakal v avtu, da bi spizdla. Ampak v trgovino so kar prihajali ljudje, tako da sva šla brez plena do pošte, kjer sva prevzela denar od Primorca. Nato je Arifa klical še diler, ki je imel moj mobi, in želel 50 evrov zanj. Arif ga je nato prodal svojemu bratrancu za 60 evrov, tako da sva jih mela še deset. Od tega dilerja sva kupila 0,5 bele, nato sva se opeljala še na Fuđe do Mimija po 0,2 rjave. Ko sva imela oboje, sva šla na isti plac, kjer sem prespal noč, skuhala bowlo in se prbila. Jaz sem dal vse v en gan in vse spustu naenkrat, ampak me je ful mal zadelo. Arif je spet govoril kot navit ene dvajset minut, in to kr ene bedarije, tako da sem bil tiho in ga kao poslušal, vmes pa sem premišljeval o svojih stvareh. Ker mi je šel že ornk na kurac, sem mu rekel, da greva, ker mam kao šiht. Ustavlja sva pod tunelom pred njegovo bajto, kjer je potem šel peš do doma. Ura je bila 21.20, in ker sem mel še enajst evrov, sem šel na Fuđe do Mimija po tuš rjave, srečal enga modela, ki je tud obvladu rjavo, tako da sva skupaj šla na parking pred njegov blok sredi Fužin. On je vleku na folijo, jaz na gan, in sva – čeprav sva se vidla prvič – popričala o bednem življenju narkomanov, drogah, lajfu itd. Najmanj 30 minut sva čvekala. Ful je sedlo se z nekom pogovort, ne da bi pazu, kaj boš povedal. Mislim, da je reku, da je Čož ... sem mu dal cifro, da se še kaj slišva. On je potem šou domov, jaz pa do Meka na Šmartinko, na drive-in ter vzel dva *double cheesa* in en mali *shake*, se parkiraj za Žitom pri opustelem tenis igrišču, vse pohrustal (dobro je blo), se obleku, da me ne bi zebl, in se vrgu na zadnjo klop in zakinku ko mamba.

Cime

08
KRALJI
ULICE

LJUBEZEN KOT PRAZNIK

NJENE OČI, NJEN FEELING,

NAJINA ZGODBA V KREATIVNI ŽELJI,

LJUBEZEN KOT PRAZNIK,

BOŽIČ JE MINIL V OBJEMU TVOJIH TANKIH LAS,

ZVEZDE SO LEBDELE FUL NA GLAS,

SMREKCA STRMELA JE V SVOJO SENCO

IN BLEŠČALA S SVOJO EMINENCO,

OBCUTKI MILINE UTRIPAJO IZ SIVINE,

ODMAKNJENA POZORNOST OD CIVILIZACIJSKE

KRIVINE,

BOŽIČ JE MINIL V OBJEMU TVOJIH TANKIH LAS ...

OBCUTKI MILINE, ODMAKNJENA POZORNOST

OD CIVILIZACIJSKE KRIVINE.

foto: Matilda M. Dobro

TATU ZGODBA

Pred petnajstimi leti mi je (zdaj že bivša) punca poklonila denarnico, na kateri je bila nalepka s prav takim škorpijonom. Tri leta sem razmišljal, da bi si ga dal narisati. Ko sem se končno odločil, sva s punco končala. Sicer pa sem tudi rojen v znamenju škorpijona ...

Krysztóf

foto: Matilda M. Dobro

09
KRALJI
ULICE

NA NEKI TOČKI ZGODOVINE
SE NAM NAŠE DELO ODTUJI
IN ČLOVEK SE NARAVI
SOČLOVEKU ODTUJI
NAZADNJE ŠE KULTURA
MINISTRSTVO DOBI.

Jure Kunaver

SVET BO LJUBLJEN!

Tvoje oči iz pekla sijejo,
v meni se zdrami zadnja sled človeka,
ali sanjam
ali čutim ljubezen skozi tvoje oči?
Kje si stal prejle,
da grem pogledat,
ali tudi tam vsi pojejo od sreče,
ki si jo ti posejal?

Aris

PISMO SREČKU KOSOVELU

(Iz zbirke Neko napalmsko jutro, ko kri zalije sanje)

Kaj bi ti danes, 9. januarja 2008, bi se takoj sredi zime zatekel na železniško postajo, gnoj ni več zlato in zlato postaja gnoj, svet bo zalila plastika, žlindra in drek, Cankarja so zaprli v marmorno kokco, iz grobnice slovenske kulture se širi neznosni smrad pizdinih izcedkov Primičeve Julije, France ima himno, naselil se je v predmete, v srcu naroda ga ni, Cukrarne še vedno niso podrli, zato naj Murn nič ne skrbi, njegov je smoter bil temen, daljen, umel ga ni, zato je pal, 9. januarja 1922 ti piše Ivan Mrak, da ne upošteva več elektrike ata Podbevška, da njegove bombe nič več ne paradirajo o gnezdu in blatu v Ljubljani, da je edina odrešitev ustanoviti literarno šolo, šolo VSEH NORCEV, tu bodi potolažen, 86 let je minilo, nič ni drugače, le slabše in slabše, dragi Srečko.

Franjo Frančič

foto: osebni arhiv

Staš Praznik

ANDREJ JANČAR – BREZDOMEČ V BOJU PROTI ODVISNOSTI OD ALKOHOLA IN TABLET

010
KRALJI
ULICE

Se terapevti v slovenskih programih zdravljenja odvisnosti od alkohola bojijo brezdomcev z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem ali se jih samo otepaajo (primer Enote za zdravljenje odvisnih od alkohola na Poljanskem nasipu v Ljubljani)?

Kaj lahko naredimo, če smo brezdomni, brez podpore družine, brez pravih prijateljev, brez nog priklenjeni na invalidski voziček, stari 53 let, naša spalnica je zunaj pod stopniščem, razlog za to pa je dolgoletna odvisnost od alkohola in tablet? Sicer prejemamo invalidsko pokojnino in varstveni dodatek skupaj v višini minimalne plače, a so prilagojena stanovanja ali domovi za ostarele predragi, da bi si lahko z minimalno plačo privoščili bivanje v njih, saj nam ne bi ostalo nič za preživetje. Družina in prijatelji se zaradi naše odvisnosti že dolgo ne zmenijo več za nas, ker smo jim samo v napoto. Z malo moči, ki jo še premoremo v treznem stanju, uvidimo, da je edina preostala rešitev zdravljenje odvisnosti od alkohola in tablet.

Gospoda Andreja Jančarja sem spoznal prvi dan študijskega obiska društva Kralji ulice. Nahajal se je pred Kapitljem oziroma Sparom na Poljanskem nasipu, kjer je na svoji redni lokaciji prodajal časopis. Čeprav je bil v precej vinjenem stanju, se je naslednji teden na najinem ponovnem srečanju spomnil mojega imena. V času uvajanja na delovnem mestu v društvu Kralji ulice sem postal Andrejev terenski socialni delavec in skupaj z njim pričel reševanje njegove (sramotne za socialno državo) zelo izključujoče situacije. Del načrta zdravljenja v interakciji z vladnimi institucijami bom predstavil v tem članku.

ANDREJEVA ODLOČITEV ZA ZDRAVLJENJE ODVISNOSTI OD ALKOHOLA

V poletnem času mi Andrej zaupa, da se želi ozdraviti od alkohola, ker tako ne more več nadaljevati. Trdno je prepričan, da mu bo s strokovno pomočjo in ustreznim programom zdravljenja odvisnosti uspelo. Edini javni center v Ljubljani, ki nudi popolno ambulantno zdravljenje, je Enota za zdravljenje odvisnih od alkohola na Poljanskem nasipu, ki je pod okriljem Psihiatrične klinike Polje. Zglasim se v sprejemni ambulanti in pojasnim Andrejevo situacijo ter se dogovorim za njegov prvi ambulantni pogovor. Zdravnik alkohololog Andreju pove, da ga bodo sprejeli v njihov program zdravljenja na podlagi njegove motivacije in samoiniciative ter da so za sprejem obvezni zdravniški izvidi (krvni in urinski testi, EKG in slikanje pljuč). Naknadno določi še datum sprejema.

TEŽAVE PRI IZPOLNJEVANJU NAČRTA ZDRAVLJENJA

Andrej se z veliko motivacijo in odločnostjo, da že enkrat preneha s pitjem alkohola, loti pridobivanja zdravniških izvidov. Glede na to, da se njegova osebna zdravnica nahaja v

Zdravstvenem domu Moste, on pa prenočuje na prostem na Poljanskem nasipu, je za vsak obisk zdravnice potrebna vožnja z mestnim avtobusom, pri čemer zaradi invalidskega vozička potrebuje osebno pomoč pri vstopu in izstopu. Pridobivanje napotnice, opravljanje zdravniškega testiranja in v končni fazi pridobivanje zdravniških izvidov v Andrejevem primeru ni enostavno. Potrebno je ogromno angažiranja in osebne asistencije.

ZAČASNA REŠITEV ...

Dan pred predvidenim datumom sprejema na Enoto za zdravljenje odvisnosti od alkohola se Andrej sooči z rezultati zdravniških izvidov, ki kot posledica bivanja na cesti odražajo nezavidljivo zdravstveno stanje. Andrej se poslovijo od znancev ter se pripravi na začetek zdravljenja odvisnosti od alkohola. Naslednji dan zdravnik alkohololog pregleda izvide in naznani, da je uraden pričetek zdravljenja čez 14 dni. Andrej zaprosi za predčasno hospitalizacijo, saj bi rad čimprej vzpostavil abstinenco, ki je na cesti zaradi različnih dejavnikov ne zmore. Andrej je do pričetka uradnega zdravljenja napoten v Psihiatrično kliniko Polje, kjer med drugim bere knjige, igra šah, rešuje križanke in se ukvarja s fitnesom. Motivirano, vztrajno in uspešno vzdržuje abstinenco ter je trdno odločen, da spremeni življenjski slog in opusti stare navade.

VELIKO RAZOČARANJE NAD LJUBLJANSKIMI JAVNIMI ALKOHOLOŠKIMI TERAPEVTI

Na dan uradnega začetka zdravljenja Andreja odpušijo iz Psihiatrične klinike Polje in ga z ambulantnim vozilom pripeljejo pred vrata Enote za zdravljenje odvisnih od alkohola na Poljanskem nasipu. Zaradi invalidom neprilagojenega dostopa do drugega nadstropja, kjer se nahaja alkoholološki oddelek, Andrej počaka pred vrati, jaz pa ga najavim v sprejemni ambulanti. Najprej me pošiljajo od vrat do vrat, odziv na Andrejev sprejem je zelo neprijazen in odklonilen. Čez čas me le pokličejo v sprejemno ambulanto, kjer so zbrane zdravnica, terapevtka in sprejemna delavka, ki mi povedo, da Andreja zaradi njegove invalidnosti ne morejo sprejeti na zdravljenje. Pojasnim jim, da stopnice niso ovira (ker ga lahko nesemo), nakar se začnejo izgovarjati, da so vrata od stranišča preozka za dostop z invalidskim vozičkom. Izrazijo tudi strah glede odgovornosti do pacienta in hkrati trdijo, da se z njim ne spleča truditi ter mu tako ni pomoči. Po vsem tem me zanima, zakaj teh dejstev niso povedali že na prvem ambulantnem pogovoru in zakaj se pacientu vzbuja lažno upanje skoraj mesec dni. Zdravnik alkohololog, ki je odgovoren za Andrejev sprejem, naj bi bil službeno odsoten, sogovornice pa mi nastale situacije ne znajo pojasniti in ga gladko zavrnejo. Sprašujem se, ali nemara niso imele dovolj poguma, da bi mu to same povedale? In to motiviranemu abstinentu, ki ima urejeno dopolnilno zdravstveno zavarovanje!

KAJ SLEDI TAKŠNIM (NE)PREMIŠLJENIM TERAPEVTSKIM MANEVROM?

Andreju sem le stežka povedal, kaj se je dogajalo v sprejemni ambulanti ... Dejstvo je, da so ga dobesedno pustili pred vrati ljubljanskega alkoholološkega centra v trenutku, ko naj bi se njegovo uradno zdravljenje šele začelo. Zaradi nizkih temperatur in spanja v invalidskem vozičku na prostem pod stopniščem je alkoholni recidiv sledil že po nekaj dneh. Za abstinenco sta potrebni močna volja ter vzpodbuda, kar pa je bilo Andreju nepremišljeno odvzeto prav s strani terapevtov v javni instituciji, ki so zadolženi za nudenje pomoči alkoholno in farmakološko odvisnim.

PREDSTAVITEV IN KRITIKA PROGRAMA ENOTE ZA ZDRAVLJENJE ODVISNIH OD ALKOHOLA V LJUBLJANI

Malo sem pobrskal po internetu in na spletni strani Enote za zdravljenje odvisnih od alkohola v Ljubljani sem našel zapisane zelo vzpodbudne besede:

»Na naši enoti se lahko zdravijo ljudje z naslednjimi težavami: zaradi škodljivega uživanja alkohola ali odvisnosti od alkohola,

zaradi odvisnosti od tablet, ki vplivajo na duševnost, kot so pomirjevala, uspavala, sredstva proti bolečinam, svoji oziroma bližnje osebe ljudi, zasvojenih s snovmi, ki vplivajo na duševnost.«
»Bolnišnično zdravljenje svetujemo, če imate težave pri vzpostavljanju stabilne abstinence, če imate poleg zasvojenosti še druge resne duševne težave, resne težave v medsebojnih odnosih ali telesne okvare. Zdravljenje je celostno orientirano. Intenzivni program na oddelku in intenzivno podaljšano zdravljenje slonita na abstinenci, ki omogoči ustrezne spremembe na področju mišljenja, čustvovanja in vedenja.«

V primeru Andrejevega zdravljenja se niso držali predstavitvenega programa, ki so ga zapisali terapevti sami. Kako lahko potem še sploh verjamemo javnim programom pomoči, če ne delujejo po principu enakopravnosti in prepoznavanju pomoči potrebnih, posebno če so brezdomni? Če se namerno izključuje brezdomce, ker imajo večje težave od »normalnih« pacientov, so načela institucije zlagana in zdravniki – terapevti sami povzročajo razlike med pacienti že s stavkom: »Saj mu tako ne bo pomagalo, če se vključi v program.« Že prisega v Hipokratovi zavezi, »da bom dietična načela po svoji vesti in vednosti uporabljal v prid bolnikov ter odvrčal od njih vse, kar bi jim utegnilo biti škodljivo in nevarno«, je bila v Andrejevem primeru gotovo prelomljena. In ne le prelomljena, za sabo je pustila veliko psihološko opustošenje, ki si ga nihče ne zasluži v takšni skrajno neprimerni obliki.

foto: Staš Praznik

KLINIKA ZA PANIKO

Tam v šumju, v trdi temi,
tam, kjer je konec mesta,
kjer se prepletata duh in prah,
je klinika za paniko.

Ljudem tam vcepljajo panični strah:
ne živeti, ne živeti, le trpeti,
praški, tablete, ampule,
oh, le živeti si želijo.

Toda to je klinika za paniko,
po dekretu skačejo trpeči,
po prahu prah, po duhu prah,
na duhu prah, na strahu strah

IN PANIKA.

Josip Kalašnikov

NEK AJ

cestnih

MESTO LJUDI

Mesto je hkrati prazno,
toda tudi polno,
dasiravno rahlo bolno.

A ljudje po mestu hite,
vsak dan bolj in bolj.
Danes polno je,
a kaj, ko jutri nikogar ne bo.

To je mesto ljudi,
veliko, a hkrati majhno.
Toda na kakšen praznik
pa videti ne bo nikogar ...

In videl boš v mestu ljudi,
samo peščico njih.

Anči

Sanjam o tebi.
O sencih noči.

Ki je
in je ni.

Dokler
skozi tihi odmev noči
ne zasvetijo
kresnice.

Blešči se, blešči.
Mi poje pesem.

Odhajam po poti
miru,
v zavetje toplote
noči.

Iva Tisa

KAJ STORI NAŠA VLADA ZA NAS?

Naj vam povem, da se v naši državi
dogajajo zelo čudne reči, saj za
brezdomce ni poskrbljeno tako, kot bi
bilo treba, saj nimajo sobe, zunaj pa
je zelo zelo mrzlo. Naj raje obnovijo
stare hiše, kot pa da jih rušijo in gradijo
nove poslovne prostore. Stanovanjsko
poslovni objekti so dragi, najemnine
so take, da se ti zmeša. In itak jih ne
more plačati nihče, tako da je še več
brezdomcev. Naša vlada obljublja večje
plače, ni pa stanovanj in ni zaščite za
nas brezdomce, vlečejo denar zase. Za
nas ljudi pa je to preveč sramotno in jaz
tej vladi verjamem manj kot nič.
Ne dober dan, ne lahko noč.

Janez Jert

KOLEGICA

Prišla je v službo, razjarjena,
zgrožena ... Si moreš misliti, mi je
rekla, en klošar me je prosil za denar,
pa sem ga nahrnila kot psa. Rekla sem
mu, naj zgine delat, da grem jaz tudi v
službo in da se moram matrat, da kaj
zaslužim. Poslušala sem jo z odprtimi
očmi in ušesi, sram me je bilo zaradi
njenega izbruha, še pohvalila se je, da
bi mu najraje eno primazala. Bila sem
z prepadena. Rekla sem ji: »Zakaj nisi
šla mimo in rekla, enostavno nimam,
pa ga pustila brez zmerjanja? Kdo ve,
zakaj je tam, kje je bil, zakaj je padel
tako nizko.« Ni se dala motiti, sikala je
naprej o tem, koliko mora delati, da ji
ni nič podarjeno in da tudi ona ne bo
nikomur nič dala. Me prav zanima, ali
se je tudi v duši počutila tako močno,
kot se je kazala navzven. Je bila
ponosna na tako reakcijo?

Zičnica

PREVEČ JE ZMATRAN?!

Poslušaj. Že deset let nič ne delaš, ležiš,
spiš, pa občasno ugotoviš, da si lačen,
a bi lahko vsaj kdaj bral časopis, dragi,
sploh veš, da obstajaš? To vem, ker te
slišim. Dragi, lahko odpreš oči? Bom
probal draga.

KTM - Mare Ceglar

OPUSTOŠENJE

Te je strah? Se zbujaš prapoten?
Sanjaš o oceanu? Ti, ki skrivaš
nasmehe, pojavi se pred mojimi očmi.
Vem, da ni več tistih časov. Vem, da
se zidovi rušijo pod mojo težo. Ne
zdržim. Toda že dolgo ne potujem
več po spominih. Ti si se zrušil. Nebo
ječi. Krvave ptice pa se zažirajo vanj.
Želela sem. A moja duša je postala
vse bolj opustošena. Že dolgo se
nisem več smejala. Že dolgo nisem
ugledala luči. Bil je strah pred
strahom.

Tisti fant mi je rekel, da se družim
s takšnimi, kot sem jaz. Pa vendar
je iz njega vela neka rahločutnost.
Občutek sem imela, da se bo zdaj
zrušil. Šlo je za travmatološko
kliniko. Odvrnem, da verjamem.
Temu, da sem mu odveč.

Ta ponošena bolniška halja me
navdaja z grozo. Ne objemam več z
mislimi. Nikogar več. Sama odtavam
v prodajalno. Bolščin v police.
Ne kupim nič. Ker že dolgo svet
objemam z očmi. V rokah pot. Ti si
za menoj. Tvoj opustošeni pogled
je enak mojemu. Ti in jaz že dolgo
ne jočeva več. Ti in jaz sva se znašla
v svetu brez sanj. Mrzlično sem se
skušala pretvarjati, da te ne vidim.
Pa je šla laž mimo naju.

Ujela sva se. V pajčevino iluzij, da
pride čas, ko bo vse bolje.
Gradila sem. Peščeni grad, ki se
je rušil. Gojila sem. Besede, ki so
postajale kup laži. Ti in jaz, med
nama le dvanajst let.

Verjela sem ti. Verjela, da je
Ljubljana eno sranje. Nasedla sem.
Da si nikoli nisem želela več, je
najbrž moja napaka. Bila sva kot
kralja razpadajočega fotelja. Vhod
za vodom. Jez je zrasel med nama.
Nisem te več ljubila. Ljubila sem
tvoje laži. Sedaj oba ubitih pogledov
tavava. Iluzije so se že zdavnaj
razsule. Tvoj pogled je pogled
ubitega psa. Metadon je v njih. Se
vrtiva v krogu? Stopim pred tabo ter
se zazrem v tvoje oči. Vem, vem, da
že dolgo ne čutiš več. Pesek si mečeš
v oči. Naprej ne vidiš. Tudi z očmi
več ne objemaš. Ker je postopek
isti. Začasen sredobežen krog dveh
ubitih, opustošenih pogledov. In
potem dolgo dolgo nobenih izbir, ki
jih prinaša življenje.

Nataša Dembsky

ANEKDOTE IZ PRODAJE

RESNIČNA 21

K meni pristopi fant, star okoli 30 let. Povpraša po reviji. Razložim mu, da je to revija, ki jo pišemo brezdomci ... ter kaj ta revija nasplošno zajema. Fant mi odgovori, da je že slišal zanjo, in mi izroči dva evra. Kot veste, se prodaja tudi DVD naše gledališke igre, tudi za tega me povpraša, ampak tega mu izročim kot darilo. Razlog za to pa je bil, da me je fant zaprosil, če bi šel z njim na kavo in mu malo razložil o življenju brezdomcev. Pogovarjala sva se eno uro, povprašal pa me je tudi, koliko približno zaslužim dnevno. Približno dvajset evrov, mu odgovorim, ob čemer pa me je malo stisnilo pri srcu. Fant seže v svojo denarnico, mi izroči dvajset evrov in povabi našo gledališko skupino v njegov domači kraj, da bi odigrali našo igro.

Roman

»GA IMAM ŽE«

Gospod radodarni in prijazni me kar zasleduje po trgovinah, kjer prodajam, in vedno kupi časopis. Pa vendar me je prejšnji mesec nekdo prehitel v centru, a sem dobila evro »vsakič, ko sva se srečala.« Ni blema. Tokrat je bilo prvega in izvoda še ni imel. Ob vstopu v trgovino mi reče: »Bom ga zdejle kupil, ker lahko uideš, pol boš pa šamo evre kasirala cel mesec!« In se oba smejiva temu. Časopis kupi in ga odnese v vozilo. Ponosno koraka čez cesto in ob tem, ko gre mimo mene drugič, mi reče: »Ga mam že!« Ob tem umirava od smeha oba in rečem mu: »Ali ni dober občutek, ko ga imaš že?« Stranka mi odgovori, da je božanski, in gre v nabavo v trgovino vsa nasmejana. Ko se je vrača iz trgovine, mi je pripadla kot vedno še čokolada, njemu pa voščilo za preostanek lepega večera.

Švejk

ANEKDOTA

Ne dolgo tega, ko sem prodajal Kralje ulice, pristopi k meni brhko deklet z vihravimi očmi in lepim nasmeškom ter me vpraša:

»Koliko pa stane ta časopis?«
»En evro, ji odvrnem,« ona pa začne odpirati svojo torbico in me spet vpraša: »Ali lahko dam tri, ti pa mi boš, če se me boš še spomnil, ko boš spet prodajal, podaril kdaj en izvod?«

Kozorog

KDO KUPUJE KRALJE?

Z Društvom Kralji ulice sodelujem že eno leto. Našel sem si stalni prodajni kotiček v Plavi laguni. Mimo mene gre dnevno veliko ljudi različnih narodnosti, starosti in nasploh različnega izgleda. Med prodajo me veliko kupcev sprašuje o mojem življenju na ulici. Ko pa sem sam, pa se včasih sprašujem, kdo sploh so ljudje, ki kupujejo revijo, ki jo pišemo brezdomci? Mogoče lahko najprej omenim, kdo je sploh brezdomec. Ali je to največji postopač, mlajša ali starejša oseba ...? Mnogo kupcev me vpraša, ali se prištevam k brezdomcem, a jim ne znam odgovoriti. Po mojem mišljenju od mene kupujejo Kralje tudi taki, ki imajo mogoče enako ali še slabše finančno stanje, kot ga imam jaz. Tu mislim na študente, upokojence in zaposlene na slabše plačanih delovnih mestih. Takih kupcev je sigurno več kot pol. Občasno pa mimo mene pride kak direktor oziroma predstavnik ljudstva, skratka človek iz višjega sloja. Ne smem pa pozabiti pohvale in pa seveda tudi kritike na samo prodajo. Kupci me sprašujejo, zakaj si ne najdem zaposlitve, zakaj prosjačim oziroma ne najdem ustrezne zaposlitve, primerne za mojo starost, pa jim odgovorim, da je tudi to zaposlitev: prodajam revijo, kot jih v trafikih, in zraven ne prosjačim. Vsem, ki boste brali ta članek, pa se zahvaljujem za pozitivno ali negativno mišljenje o nas, ki se mučimo vsak na svoj način.

Roman

REKLAMA ZA KRALJE ULICE

Pred nedavnim je imel eden od ponudnikov mobilne telefonije nagradno igro, ki so jo promovirali s hostesami in modelom, ki je non stop blebetal po megafonu. V nekem trenutku, ko sem prodajal Kralje ulice v podhodu železniške postaje, pristopijo do mene. Jaz jih dočakam z nasmeškom, saj sem upal, da bom prodal izvod, dva. Vendar ne. Vprašajo me, kako kaj prodaja, jaz pa nekako apatično in z razočaranjem v očeh, saj sem res imel slab dan pri prodaji, odvrnem, da slabo. Nakar tip z megafonom – brez moje dodatne spodbude – začne po njem vpiti: »Kralji ulice, samo en evro za pomoč brezdomcem! Na voljo pri gospodu na moji levi! Kupite Kralje ulice!« Jaz se z rdečico na obrazu in z nenadno reakcijo med svojimi nogami, saj sta me v tem trenutku z obeh strani obstopili prelepi hostesi, skušam posvetiti prodaji, vendar ne gre. Seveda so nas ljudje opazili, vendar brez učinka, saj nisem prodal niti enega izvoda v tistih petih minutah, dokler so stali poleg mene. Ljudem se je verjetno vse skupaj zdelo, da je to neke vrste šala, ne pa resnično preživljanje s pomočjo prodaje Kraljev ulice. Tudi oni so uvideli, da mi s svojo prisotnostjo samo škodijo, ne pa pomagajo, tako da so se kmalu odpravili naprej, kar pa jim ni preprečilo, da ne bi potem po peronih oznanjali, da lahko v podhodu dobijo Kralje ulice. To srečanje mi je nekako dalo voljo, da sem začel z veseljem (čeprav za njega nisem imel nobenega razloga) prodajati Kralje, kar se je obrestovalo, saj sem ta dan prodal vse Kralje, ki sem jih imel s seboj. Spet je do izraza prišel izrek – karkoli delaš, delaj, tako da se zabavaš, le v tem primeru boš uspešen.

Marko Nakrič

Dogodki:

OBDARILI STE NAS ŽE TRETJE LETO ZAPORED!

Med 10. in 20. novembrom je v Postojni na Osnovni šoli Antona Globočnika v okviru Unicef krožka potekala zbiralna akcija konzerv za brezdomne, ki obiščejo naše društvo, pa tudi predmetov, ki jih bomo lahko prodajali na stojnici posredovalnice rabljenih predmetov. V prazničnih dneh so nam pripeljali izkupiček svoje akcije, ki je vseboval kar 463 konzerv ter mnogo sladkarij, oblek in še česa. Razdelili smo jih tako, da si je vsak lahko izbral pet izdelkov. Vseh dobrot je zmanjkalo v dveh dneh, kakšna od oblek pa še čaka svojega lastnika. Iskreno se vam zahvaljujemo, da ste nam polepšali mrzle decembrske dneve.

014
KRALJI
ULICE

foto: Matilda M. Dobro

OB DNEVU BOJA PROTI AIDSU

Na dan začetka veselega decembra prevečkrat pozabimo, da je to tudi svetovni dan boja proti aidsu. V (zda že pozabljenem) prazničnem vzdušju in nakupovalni mrzlici pozabljamo, za kako resen problem gre. Mogoče se sprašujete, zakaj nanj opozarjamo tudi mi. Brezdomci so namreč na tem področju zelo ranljiva skupina, saj je med njimi veliko uživalcev prepovedanih drog, poleg tega pa imajo veliko nezaščitenih spolnih odnosov, pri čemer je večja možnost epidemije virusa HIV. Iz različnih razlogov se testiranj ne udeležujejo in zaradi tega ne poznamo realne številk okuženih v Sloveniji.

Borut Bah, predsednik Društva za zmanjševanje škode zaradi drog Stigma, opozarja na potrebo po odprtju varne sobe. V društvu sicer izvajajo programe zmanjševanja škode zaradi uporabe drog, ki so namenjeni uporabnikom nedovoljenih drog. Izvajajo program dnevnih centrov, terenskega dela, svetovanja in informiranja ter dejavnost zamenjave sterilnega pribora za injiciranje drog. Zaposleni v društvu – pa tudi uporabniki drog – že dalj časa opažajo potrebo po vpeljavi programa varne sobe za injiciranje v Ljubljani. Prednost varnih sob je v tem, da uporabniki drogo injicirajo v bolj sterilnem okolju, kjer je zmanjšano tveganje za okužbe z različnimi virusi in bakterijskimi okužbami. Uporabniki droge injicirajo v prisotnosti medicinskega osebja, s čimer se zmanjša tudi število zdravstvenih poškodb, predoziranj in smrti med uporabniki drog.

Izredno pomemben vidik varnih sob je dejstvo, da se droge vedno manj uporablja na ulici, v grmovjih in zapuščenih hišah, s čimer se zmanjša tudi število odvrženih igel v lokalnem okolju.

ŠPORTNI KRALJI

Vseeno so tribune vedno polne ...

foto: Tomislav Gruden - GTS

Športni Kralji smo še vedno dejavni! Sicer pa so nas brezdomce spet pustili na cedilu. Letos bi namreč morali brezdomci iti na svetovno prvenstvo v nogometu v Avstralijo, ampak smo zopet bili izigrani. Fantje, ki igrajo za Kralje ulice, in vsi ostali, ki so bili v ta program povabljeni, smo zelo razočarani. Zopet obljube, obljube. Upajmo, da se bodo enkrat te obljube uresničile. Kot selektor nogometne ekipe Kralji ulice si želim, da se tem fantom končno uresničijo določene želje. Sicer smo pa že navajeni živeti skromno, kajti na ulici je včasih dovolj kos kruha. Najlepše se zahvaljujemo Luki Trilerju, direktorju Zavoda 69 (zavod za razvoj in promocijo športa), ki nam je omogočil Avstralijo, ki je nikoli ne bomo videli. Vseeno pa upam, da bomo s skupnimi močmi Kraljev ulice, socialnega dela in dobrih ljudi še vedno uspevali v svojem delu. Namesto Luke Trilerja se opravičujem jaz, in sicer selektorju brezdomcev slovenske reprezentance gospodu Čehu in gospodu Udoviču, ki sta želela pomagati, ter vsem ostalim, ki so želeli brezdomcem znotraj tega programa pomagati.

Selektor Kraljev ulice,
Darko Majtan

OBISK V VZGOJNEM ZAVODU PLANINA

Obisk Kraljev ulice 4. decembra v Vzgojnem zavodu Planina je odlikovalo sodelovanje z namenom preventivnega delovanja za mladostnike z naslovom »Pasti življenja«. Športni vzgojitelj gospod Miodrag Cvetanović in naš prodajalec Kralj O'Tone sta prišla na idejo o projektu, ki smo se ga Kralji udeležili v velikem številu. Po prihodu v VZ Planina so nas najprej kraljevsko pogostili s kosilom. Sledil je ogled prispevka o življenju Kralja O'Toneta v oddaji City Folk ter našega kratkega filma z naslovom Marko skupaj z vzgojitelji in mladostniki. Po ogledu kratkih izobraževalnih filmov se je za okroglo mizo pričela razvijati debata o pasteh življenja, na kateri smo poskušali mladostnikom prikazati realno sliko brezdomstva in socialnih problemov, s katerimi se brezdomni spopadajo. Debatu so spremljale osebne življenjske izpovedi naših uporabnikov, strokovna stališča profesorjev, pedagogov, strokovnih delavcev in delavk ter vprašanja, ki so jih postavljali otroci.

Seveda je veliko zanimanje med mladostniki požel Marko Nakrić, ki ga mnogi poznajo iz resničnostnega šova Big Brother. Po debati je sledilo težko pričakovano nogometno soočenje z ekipo VZ Planina in ekipo Kralji ulice. Rezultat tekme je štel Kraljem ulice v prid, čeprav je ekipa VZ Planine igrala zelo bojovito in homogeno. Ponovno srečanje ekip je načrtovano meseca maja, kjer se bodo lahko mladostniki ponovno srečali z našo in ostalimi ekipami (med drugimi tudi s postojnsko Policijsko nogometno ekipo) na Planina open '09 športnem turnirju.

Kralji ulice pa smo sedaj bogatejši tudi za pokal, ki nam ga je izročil gospod Miodrag po odigrani prijateljski tekmi. Srečanje je obeležilo tudi obdarovanje s simboličnimi darili za otroke in vzgojitelje z naše strani (ter obratno). Sledilo je neformalno druženje v telovadnici ter spoznavanje na osebni ravni med mladostniki in nami. Na koncu je sledila še predaja donacije rabljenih oblačil, ki so jih otroci zbrali v podporo brezdomcem za mrzle zimske dni. Moram reči, da so nas mladostniki in vzgojitelji iz VZ Planina res lepo sprejeli in da je vzajemno sodelovanje dobro služilo svojemu namenu. Tudi Kralji smo bili navdušeni nad mladostniki in si nedvomno želimo čimprejšnjega (vsaj športnega) povratka. Ob odhodu, ki mu je sledil povratek v Ljubljano, je bilo še nekaj stiskov rok in solzic.

Staš Praznik

foto: Staš Praznik

foto: Monika Cerar

foto: Monika Cerar

NOVINARSKA KONFERENCA PRED ANIMATEKO – FESTIVALOM ANIMIRANEGA FILMA, Kinodvor, 2. 12. 2008

Animateka – svojevrsten festival – me vsako leto pritegne, da si ogledam nekaj zanimivih projekcij animiranega filma. Na konferenci, ki je potekala 2. 12., smo izvedeli za program, ki obsega projekcije 274 predvsem kratkometražnih animiranih filmov, med katerimi so tudi trije celovečerci in devet igranih filmov. Filmi so zastopani s strani 37 držav, predvsem iz Evrope, Rusije, Kitajske, Japonske in ZDA – s tem, da je poudarek predvsem na tekmovalnem programu s filmi iz Srednje in Vzhodne Evrope. Poleg tega bo prvič potekal tudi mednarodni tekmovalni program kratkih filmov za otroke in tekmovalni program za kratke animirane filme, namenjene objavi na spletu ali prek mobilne telefonije, ki bo potekal vse leto.

Letošnja mednarodna žirija tekmovalnega programa je nekaj posebnega, saj je sestavljena iz priznanih avtorjev animiranega filma: Georgesa Schwizgebela iz Švice, Jerzja Kuicie s Poljske, Regine Pessoa s Portugalske, zmagovalke lanskoletne Animateke, Estonke Jelene Girlin ter zgodovinarja Giannalberta Bendazzija iz Italije.

V netekmovalnem delu, imenovanem Panorama, je kar 30 filmov, razdeljenih na dva programa. Razširjen je tudi Jagodni izbor najboljših filmov podobnih festivalov z vsega sveta.

Na tej konferenci smo si ogledali tudi projekcijo dveh animiranih filmov, biserov tega festivala. Sam sem si utegnil ogledati projekcijo filma Peter in volk, avtorice Suzie Templeton, ki me je fascinirala z izjemno lutkovno animacijo, kar ni

foto: Tomislav Gruden - GTS

presenetljivo, saj je film prejel mnoge mednarodne nagrade. Film prikazuje življenje Petra, ki živi s svojim dedkom na obrobju gozda, kjer se še vedno potepajo volkovi. Dedek mu na vse načine poskuša preprečiti stik z gozdom, saj nikoli ne veš, kdaj se bo prikazal eden od volkov. Vendar je tu Petrova neizmerna radovednost, ki jo spodbudi prihod ranjenega ptiča, ki mu skuša pomagati ... Ob delno neuspešnih poskusih skuša pomagati ranjenemu ptiču vzleteti vse do prihoda volka, ki v poskusu pobega požre gosaka. Peter, ki ga žene neizmerna želja po maščevanju, skuša ugonobiti volka na vse možne načine, dokler ga živega ne ujame. Z dedkom v mestu skušata volka prodati cirkusantu, izdelovalcu krznenih plaščev, vendar nobeden od njiju ne ponudi primerne cene, kar spodbudi Petra, da izpusti volka iz kletke in ga med procesijo prestrašenih meščanov varno izpusti na svobodo. Ob videnem se ne morem upirati vznesenosti in radovednosti ob letošnji Animateki. Upam, da bo prihodnja Animateka potekala brez finančnih in organizacijskih zapletov, saj je bila realizacija vprašljiva do samega konca.

Marko Nakrič

KURBIZEM IN KOBRIZEM, LITERARNI VEČER: GREGOR ROZMAN IN KOBROWSKY, Klub Gromka, Metelkova mesto, 3. 12. 2008

Branje poezije je za mene in verjetno mnoge najstnike v srednjih in osnovnih šolah predstavljalo neke vrste mučenje. S tem, da take poezije, kot smo jo slišali tisti večer, ne bi prebrali v še ne vem kako napredni šoli. Ali pa upam, da se motim. Avtorja sta nam namreč skozi humor prikazala življenje posameznika, ki se sooča z vsakovrstnimi seksualnimi težavami. Ali pa so te težave izkazane v nezmožnosti seksualno zadovoljiti svojega partnerja, ki se skozi različne neuspešne metode skuša povrniti na pota uspešnega seks junaka ali junakinje. Kakšne starejše ženice, ki vsako nedeljo obiskujejo maše, bi se ob prebranem križale, kar ni veljalo za prisotne tisti večer, saj med njimi ni bilo nobenega, ki s smehom in zadovoljstvom ne bi užival v slišanem.

Ne vem, ali sta avtorja skozi ustvarjanje svojih pesmi skušala nekako obračunati s svojimi partnericami, ki sta jih razočarala, ali obratno – ampak sam bi se resnično zamislil nad svojimi sposobnostmi seksualnega zadovoljevanja partnerja, če bi se mi vse prebrano v resnici zgodilo. Z upanjem, da je prebrano bilo samo plod njune pesniške kreativnosti, želim vsem vam čim manj težav, ki so jih imeli namišljeni ali nenamišljeni junaki njunih pesmi.

Marko Nakrič

foto: Nona

**ZDESETKAJTE ŠTEVILO ZAPOSLENIH IN
OBENEM POVEČAJTE STORILNOST IN
KONKURENČNOST VAŠEGA PODJETJA!**

DELAVEC ZA NOVO TISOČLETJE ROBO HUMILIS

**Ob takojšnjem naročilu
priložen bonus vgrajen
internetni priključek!**

- **Prilagojen 70-urnemu tedenskemu delavniku.**
- **Ne rojeva, bolniške odsotnosti niso predvidene.**
- **Zaščiten s protisindikalno programsko opremo.**
- **Obvlada 20-prstno tipkanje.**
- **Govori 5 jezikov - po izbiri delodajalca.**
- **Vzdrževanje ni potrebno.**
- **Garancija: 2 leti.**

Sol in Koper

NOVO LETO ... KDO BO TEBE LJUBIL?

biba.koper@gmail.com

foto: osebni arhiv

018
KRALJI
ULICE

Januar je tisti mesec, ki na nas vpliva različno. Popolnoma smo izčrpani od vsega slabega iz prejšnjih dvanajstih mesecev, pa vendar polni novega upanja za tistih dvanajst novih, ki so pred nami. In če se ozremo po letu, ki se je izteklo? Kaj lahko opazimo? Česa smo se naučili in izučili? Leto, ki se je komaj dobro začelo, je leto vodnarja. Razni astrologi in napovedovalci prihodnosti nam v večini zagotavljajo, da bo leto 2009 dobro. Dejstvo, da mu kraljuje vodnar, tisti tako opevani aquarius, mu dodaja dodano vrednost in predznak dobrih vibracij. Ljudje pa smo, vede ali nevede, zelo dovzetni za zunanje vibracije in t. i. energije.

Med obalnimi brezdomci sem imela manjšo raziskavo, pravzaprav pogovore na temo energije, vesolje, kozmos, ezoterika, vera itd. Zanimalo me je, ali tudi oseba, ki jo je življenje dodobra zbrcalo, v sebi še vedno skriva upanje, vero in ali verjame, da smo vsi ljudje medsebojno povezani z nevidnimi nitmi, torej energijami. Želela sem vedeti, kje je tista meja, ko človek preprosto obupa, ko ne verjame več v nič in nikogar. Življenje na ulici, ko si pozabljen od ljudi in največkrat tudi od »boga«, je pravšnji pogoj, da človek zapade v apatijo in da preneha upati. Seveda sem se uštel. Pravzaprav me je v celoti presenetilo, koliko vere v boljše čase in koliko zaupanja v sočloveka je med brezdomnimi osebami. Iz vsakega njihovega stavka je bilo jasno razvidno, da imajo v svojih srcih kljub vsemu še vedno veliko optimizma. Ko pomislim, s kakšnimi »težavami« se ubadajo običajni ljudje, ki imajo največkrat vsega preveč, in kako lahko zapadejo v razne depresije in psihotična stanja, se mi zdi, da je vsega kriv ravno sindrom »prepolnih riti«. Hodimo v službo, prejemo plačo (o višini ne razglabljam), imamo streho nad glavo, vsak dan nekaj toplih obrokov, družino, sorodnike, prijatelje, sodelavce, občasno se zabavamo in si privoščimo krajša potovanja ali izlete, smo relativno zdravi ... živimo običajno življenje. Ob najmanjšem pretresu v tem ustaljenem teku pa se nam dobesedno zmeša. Ne znamo potrpeti. Ne znamo oceniti dejanskega stanja in prioritete imamo popolnoma pomešane med seboj. Že vsaka malenkost, na katero nismo

računali ... in ki je na naša vrata vstopila brez trkanja, nas iztiri. Posežemo po jamranju, smiljenju samemu sebi, čimprej obiščemo osebnega zdravnika, ki nas zaradi omejenega časa, ki ga lahko namenimo vsakemu pacientu, najhitreje odslovi z receptom za antidepresive ali pomirjevala. In to je to, dragi moji. Nikdar pa ne pomislimo, kako je nekomu drugemu. Črta, kdaj je človeštvo postalo tako zelo sebično in osredotočeno zgolj nase, je vidno zabrisana. Ampak dejstvo, da smo sebični in da mislimo zgolj nase in na svoje težave, ostaja. Jasno je, da kadar se nam dogaja karkoli težavnega, se nam v tistem trenutku zdijo naše težave največje. To je normalno, saj moramo sami tudi reševati nastalo situacijo in smo v njej v glavni vlogi. Jasno je tudi, ko nas recimo zapusti dolgoletni partner, nam podatek koliko otrok vsak dan umre od lakote, ne more zmanjšati bolečine ... Saj smo le ljudje. Imamo le toliko in toliko usmiljenja in občutka

za tujo nesrečo. Pa tudi, šele ko smo sami zadovoljni, lahko stoodstotno priskočimo na pomoč nekomu tretjemu. Vendar jaz govorim o ljudeh, ki imajo čut za sočloveka v celoti zakrnel. Popoln fosil. Samo še kot kamen trd zapis, da je nekoč nekje ta čut obstajal. Kako torej naučiti znova naše zanamce čutiti tudi za druge, čutiti tudi za popolne tujce? Kajti nihče nam ni popolnoma odtujen – vsi smo med seboj nekako povezani. Kolektivna nesreča ne pomaga nikomur. V kolektivni nesreči ne moremo biti individualno srečni. Ni pogojev za to. Kaj nam je storiti? Nam je sploh kaj do tega? Ali sta apatija in nezanimanje za druge postala del našega genskega zapisa?

Če povprašate moje sogovornike, je odgovor glasen: »Ne!« Oni verjamejo! Oni upajo in zaupajo! Oni verujejo! To pa je paradoks današnjega časa – vseh teh občutkov, ki bi jih morali občutiti serijsko, nas lahko učijo občutiti ponovno ravno tisti, ki po vseh merilih

foto: Maruša Bertonec

Fragebogen 2009

J	A	N	P	T	S	E	A	S	M																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

A	P	R	T	S	E	A	S	M																						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

J	A	N	P	T	S	E	A	S	M																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

E	b	T	S	P	S	M																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

M	a	j	T	S	P	S	M																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

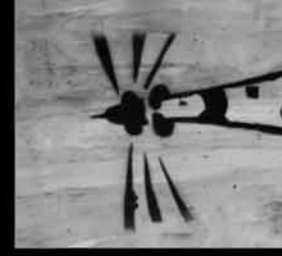
g	u	L	T	S	P	S	M																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

M	A	R	P	S	P	S	M																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

A	T	S	T	S	P	S	M																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

KRALJ
UL/ACE

0 1 2 3 4

1 2 3 4

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

N 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Dec

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

M. Dolo

družbe nimajo ničesar. Nimajo vidnega, to je res. Imajo pa enormne količine tistega nevidnega bogastva. In tudi to je res in drži kot pribito! Si predstavljate, da nenadoma ostanete brez službe, temu sledi propad zakona in seveda izguba otrok ter posledično izguba strehe nad glavo? Si predstavljate? Vse to bi se vam zgodilo nenadoma in v razmaku največ enega leta. Bi še vedno verjeli, da bo bolje? Bi še vedno zatrdno vedeli, da še obstaja »bog« in bi kljub svoji nesreči verjeli v srečo? Le kako, ko pa vas popolnoma iztiri že pogled v ogledalo, ko v vas stremi obraz poln gub ali mozoljev. Le kako, ko pa vam ob pogledu na neplačan račun za kabelsko televizijo skoraj odpove srčni sistem. No, tu pa nastopijo učne ure življenja. Tiste učne ure, ki nimajo učbenika, ne poznajo skript z vajami in nimajo vnaprej pripravljenih enačb in odgovorov. Življenjske učne ure so skrajno krute, vendar zagotavljajo skoraj vedno odličen učni uspeh. Saj

veste, osel gre samo enkrat na led. Edinole ..., če je le-ta zelo trden in debel nekaj metrov. V takem primeru znamo ljudje kljub izkušnjam skakljati na mestu in trmasto vztrajati. Ljudje, ki vzvišeno mislijo, da zaradi svoje visoke izobrazbe, dobrega avtomobila, krasne hiše in frizure po zadnji modi, imajo in vedo vse ter da se nimajo česa učiti od umazanih, zapuščenih, pešhodačih, poraščenih brezdomcev in brezdomk, živijo v zablodi svetovnih razsežnosti. V teh osebah se skrivajo nekatere najboljše modrosti, kar sem jih slišala. V teh ljudeh bijejo srca v drugačnem ritmu ... bijejo za dva in nikdar sebično le zase. Vedno skrbijo drug za drugega. Kot v vsaki skupnosti, seveda tudi med brezdomnimi obstajajo trenja in kratki stiki. Večini teh botruje alkohol in so le redko dolgotrajnega pomena. A če pogledamo v njihovo skupnost malce bolj podrobno, bomo ugotovili, da zelo skrbijo drug za drugega. Kadar enega od njih ni na kosilu ali čez dan ne pride

na točko vsakodnevnih srečevanj, so vsi zaskrbljeni. Med seboj si vedno pomagajo. Odstopajo si hrano, pijačo, topla oblačila in pokrivala. Njihova skrb je pristna in ni nikdar zaigrana, saj nimajo nikakršnih prikritih motivov. Toplo vam polagam v srca, da poskusite letos na novo zastaviti svoje prioritete in da poskusite misliti širše, izven okvirjev – in v barvah! Življenje je kot pravljica – zlo na koncu vedno izgubi. V to trdno verjamem. Včasih je treba čakati dolga leta, vendar energije vedno poskrbijo, da vsak izmed nas »pokasira« ravno tisto, kar si je prislužil. Poskusite se kdaj ustaviti ob brezdomcu in ga prijazno ogovoriti. To nikdar ne bo stran vržen čas. Vedno se vam bo obrestovalo. Pridobili boste ogromno dobrih vibracij in novih pogledov na svet. Bodite torej odprti za druge in drugačnost!

Vaša Biba

Foto: arhiv Kraljev ulice

V SPOMIN ROBERTU

ZAKAJ SE UMIRA?

OD CESTE SE UMIRA
RODIL SI SE, DA BI ŽIVEL
NA KONCU SI ŽIVLJENJE KLEL
V RAZPOKAH ISKAL, SI SI SREČO
SO DRUGI LUKNJALI TI VREČO
ŽIVEL SI IZ DNEVA V DAN
PO ROKAH BIL SI VES ZAKLAN
URE ČAKANJA SO MINILE
TVOJ UTRIP SO UMIRILE

SEDAJ ZDRAVNIKOM OPOMIN
KAJ ČE BIL BI NJIHOV SIN
NAJ TO PANTOVO SLOVO
NE ODDIDE V NEBO

Robertu Diaciju v spomin in
opomin zdravnikom, ki jim je
služba rutina!

Tomislav Gruden - GTS

POLICIJSKO DELO IN LEGITIMACIJA BREZDOMCEV

Na začetku naj vam povem, da so nam brezdomcem kratene človekove pravice, saj se naši slovenski policisti preveč znašajo nad nami. Se pravi, če brezdomec nima urejenih dokumentov, ga na preveč grob način zajebavajo ali ga obdolžijo za nekaj, kar ni storil. Če pa je brezdomec bolan in nima dodatnega zdravstvenega zavarovanja, pa ga doktorji ne šmirglajo, še pravi, da ga nočejo sprejeti v bolnišnico. Če že ga, ga sprejmejo samo čez noč. Zjutraj pa adijo, pa čeprav ne moreš sam hoditi. Če te zadane kakšen avto, pokličeš nujno pomoč. Tam te najprej vprašajo, če imaš zavarovanje, in če ga nimaš, čakaš na rešilni avto in policijo več kot tri ure. Ko jih rabiš, jih ni, ko pa jih ne rabiš, so takoj zraven. Če je res, da imajo policisti vsa pooblastila in pravice, potem se motijo, naj raje pomagajo, kot pa da ljudi zajebavajo. To je naša policija – kjer kralji prodajamo, nas policisti preganjajo in nam pišejo položnice za beračenje ali pa nam rečejo, da je mesto, kjer prodajamo, javno in da so dobili klic ali pritožbo sovaščanov, češ da jih to moti. Saj ni mogoče, da bi se mi, brezdomci, pustili policistom, da bi nas takole zajebavali. Naj raje rešujejo druge stvari in nas pustijo na miru. Naj raje malo pogledajo vlado, kako nam krade denar in stanovanja, jaz jim ne verjamem nič.

Janez Jert

foto: Sokol

Gostujoči kolumnist:

Lan Dečman

UJETI V ČASU – BREZ PROSTORA

»Država ustvarja možnosti, da si državljani lahko pridobijo primerno stanovanje.« (78. člen Ustave RS)

Narod bo odgovornost za spremembe enačil z odgovornostjo za (morebitni) status quo, če citiram zaključek istopodpisane prejšnje kolumne za Kralje. Vmes – 13. novembra – se je trojček z upokojenci zedinil ter se zavezal smernicam in ciljem v koalicijskem sporazumu. Dokumentu gre očitati marsikaj. »Preučili bomo ...«, »Resen razmislek bomo namenili ...«, »Prizadevali si bomo ...«, »Pozorni bomo ...«, »Prioritetno bomo obravnavali ...« itd. Cilji, nemerljivi in približno tako izmuzljivi, kot je kvadratni meter za novodobnega, atipično zaposlenega, kreditno nesposobnega, med lastne sanje in ambicije vklejenega slovenskega Evropejca, ki pri desetih letih delovne prakse za pasom ne premore leta formalno priznane delovne dobe. Močan, hkrati pa dovolj šibek, da lahko pokojninske stebre pusti pri miru. In čaka, da se ob hkratnem demografskem staranju nanj sesujejo sami. Mitološko Samsonovstvo na tem mestu pustimo, kakršno je. Sporazumu, v dobri veri, negativni konjunkturi in vljudnostnem upoštevanju stotih dni miru, ki jih Pahor noče, Janša pa nudi, ne gre nujno očitati vsebinske impotence. Notri so vsekakor tudi zanimivi predlogi, ki – če ne drugače – bi lahko sprožili vsaj pestro javno debato o temeljih načrtovanega ali pričakovanega domačega napredka, ki bi ga lahko prinesla tale štiriletka.

SOOČENI Z REALNOSTJO SE LAHKO NASLANJAMO ZGOLJ NA PRETEKLE IZKUŠNJE, KI PVEDO, DA IMA SLOVENIJA SVOJO DRŽAVO, SLOVENC VELIKO SVOJIH NEPREMIČNIN, GENERACIJA, KI PRIHAJA, PA ZGOLJ DRŽAVO IN MNOGO ZAPUŠČINSKIH SODNIH POSTOPKOV.

Omenimo dva. Po prvem bi delovna doba tekla pri vseh oblikah dela. Cena dela študentov, dijakov, honorarcev in ostalih »prekernih« bi tako vključevala odvajanje temeljnih prispevkov za invalidsko, zdravstveno in pokojninsko zavarovanje. Seveda pa ni jasno, na čigav račun. Delodajalci svariijo pred vsakršnim dodatnim obremenjevanjem, krovna študentska organizacija pa je že izrazila jasen pomislek. Tovrstno izenačevanje posameznih zaposlitvenih »žanrov« bi, kot trdi Študentska organizacija Slovenije, škodovala delovno študirajoči (vrstni red je naključen) populaciji, ki naj bi jo tvorilo 65 odstotkov študentov. Zelo mogoče je, da se ne motijo. Če delodajalci novega bremena ne bi prevzeli nase, država pa bi ga lahko na svoja pleča prek subvencij za socialno šibke prevzela zgolj delno, bodo posledično cene študentskega dela na zaposlitvenem trgu sorazmerno manj konkurenčne. Količkej trajnostna logika kadrovanja bi tako lahko narekovala zaposlovanje že omenjenih prekernih. In mučno nepredvidljivost za širše množice prestavila v polje vzdržnosti obeh? Več: v kompromis med tistimi, ki trdijo, da naj študentje študirajo, delovno sposobni pa delajo?!

Drugič. »Cilja stanovanjske politike sta predvsem dva. Prvi je povečanje pestrosti stanovanjske oskrbe, pri čemer javni sektor poskrbi za regulacijo najemnih razmerij na tržnem segmentu, za ugodno kreditirana in cenovno dostopna stanovanja ter predvsem za neprofitna najemna stanovanja, bivalne enote (za preprečevanje brezdomstva) ter prilagojena stanovanja za ljudi s posebnimi potrebami oziroma njihove bivalne skupnosti. Drugi cilj pa je pritegnitev zasebnega kapitala skozi oblike javno-zasebnih partnerstev v zagotavljanje tržno dostopnih oziroma najemnih tržnih in neprofitnih stanovanj tako, da se zasebnim vlagateljem omogočijo objektne subvencije (v obliki stvarnega vložka, oprostitve davkov ali denarja), katerih višina je odvisna od bodočih ugodnosti za končnega kupca ali najemnika.«

In »stanovanjska politika je izjemnega pomena tudi za dobro vodenje družinske politike, saj si posebej mlajše generacije

ne morejo ustvarjati lastnih družin brez stanovanj, v katerih bodo živeli. Na osnovi povečane ponudbe – tako neprofitnih najemnih stanovanj kot tržno dostopnih stanovanj – bi morala Slovenija zgraditi sklad prehodnih najemnih stanovanj po zgledu Švedske. Mladi bi glede na število otrok prehajali iz enosobnih v večsobna stanovanja, pri čemer bi se fond vedno znova obnavljal. Pravi sporazum.

Soočeni z realnostjo, v kateri smo deležni občasnih praktičnih presežkov, s katerimi lahko »čutimo Slovenijo« (razen onih o »zgodbi o uspehu, vstopu v Nato in EU, prvenstvenem prevzemu evra in predsedovanju novi širši domovini, svetilnikih, mirnem morju s posameznimi oblaki ...«), se lahko naslanjamo zgolj na pretekle izkušnje. Ki povedo, da ima Slovenija svojo državo, Slovenci veliko svojih nepremičnin, generacija, ki prihaja, pa zgolj državo in mnogo zapuščinskih sodnih postopkov. Leta 2000 je takratni predsednik državnega zbora Janez Podobnik podpisal zadnji veljavni Nacionalni stanovanjski program (NSP). Če ga povzamemo: do leta 2009, kolikor naj bi znašal rok trajanja omenjenega dokumenta – in ki ga predpisuje Stanovanjski zakon – naj bi bilo na letni ravni v Sloveniji zgrajenih 10 000 stanovanj. Do konca leta 2007 jih je bilo po podatkih Statističnega urada dokončanih dobrih 8 000. Po rasti cen od leta 1997 v evropskem vrhu. Cene so zrastle za 43 odstotkov. Prednjačijo Romunija z neverjetno 319-odstotno rastjo, Irska (179 odstotkov), Velika Britanija (171 odstotkov) in Slovenija (143 odstotkov).

V začetku leta 2005 je takratni minister za okolje in prostor Janez Podobnik med prioritete svojega mandata uvrstil sprejetje novega NSP-ja. Ki ga še ni. O primerljivosti cen kvadrata s siceršnjim evropskim standardom pa verjetno veste vse. In silno rad ponavljam: kvadratov ni brez kredita, kredita ni brez »kredibilnega« vira kruha. Kruh pa je vse dražja krepost. Kar pa – z iskrenimi nameni po lajšanju vzvodov družinske politike – ne rajca. A vsaj nismo Romuni.

foto: Nona

eea
norway
grants

KUHANJE: YES!

Po ustaljenem urniku se dobimo kot vsak torek v stanovanjski skupnosti pri skupnem kuhanju kosila, kjer pri kulinarčnih mojstrovinah sodelujemo vsi: stanovalci in mentorji iz Kraljev ulice.

Prigrizek, po katerem sledi sestanek o splošnih aktivnostih, stroških in medsebojnih odnosih, deluje zelo pozitivno, saj je človek, ko se naje, tudi bolj zadovoljen, prijeten za sestanek, dogovarjanja ali sklepanja poslov. Najedli smo se zelo kakovostno – vendar: ali ste vedeli, da je za pujse težje kuhati kot za ljudi? Ja! Za ljudmi še prašiči pojedjo, za pujsom pa nihče več ...

Kuhali in potem z zadovoljstvom pojedli pa smo »RIŽOTO LOLIGO VULGARIS« ali rižoto z lignji, ki se naredi takole (za pet oseb): na kolobarje zrežemo en kilogram lignjev (bolje, če so sveži), na malo sesekljamo dve glavi česna, skuhamo pol kilograma riža. Potrebujemo malo olivnega olja, sol, poper, krušne drobtine, belo vino in parmezan. Zrezane lignje damo na mrzlo olivno olje skupaj z narezanim česnom, počasi kuhamo, da spustijo malo vode – približno 20 minut. Dodamo malo drobtin, da se zadeva zgosti, potem pa počasi dolivamo belo vino in malo vode, da dobimo potrebno količino omake, ki ne sme biti pregosta, pa tudi ne preredka. Malo solimo in popopravimo ter kuhamo še par minut, da se lignji zmehčajo. V omako vmešamo riž, na koncu pa povrhu potrosimo še parmezan. Pa dober tek!

Sale

Matilda M. Dobro

Matilda M. Dobro in Tanja San

KRALJICA IN KRALJICA

KAČJA KRALJICA

MISEL NATE SE NIKOLI S PIKO
NE KONČA, VEDNO SO TRI ...
ŽE CELO VEČNOST SO TRI
IN VSAKA VEJICA JE DOVOLJ
DA NANJO NAVIJAM NIT
PLETEM VRV ZA VSAK SLUČAJ
ČE BO TA MISEL ZADNJA ...
TISTA, KI MI JO V MRAKŮ
POŠLJEŠ V SRCE, V VSE ...
V UTRUJEN DEKOLTE
KJER PRIVID DROBI DIAMANTE.

KRALJICA

ČUTIM POKOL POD LEVO BRADAVIČKO.
TRI PIKE JO KOLJEJO.
TI PA SI PREDRZNA IN PIJEŠ KRI.
NE-JEMLJEŠ JE KOT PODARJENE.
LE HLASTAŠ, LE HLASTAŠ.
MISLIŠ, DA ME BO TVOJA VEJICA ZADOVOLJILA?
ME SPILA?
ME ...
ME NAGRADILA IN DELALA JASNO?
POBIRALA BI TRNJE, KAČJA!
LIZALA BI ODMEV TVOJEGA PSEVDONIMA.
IN STALA PONOSNO TAKRAT
KO BI TVOJA MISEL TONILA V POZABO.

Fotozgodba:

PRI LOJZETU

Na klepet in kavo nas je povabil Lojze, vsakodnevni gost našega dnevnega centra. Vedeli smo, da bomo lahko pisali o zgodbi, ki ima srečen konec, kar se tiče strehe nad glavo. Takšni konci pa so sploh dragoceni! Lojze je 47-letni pesnik in vrtnar, ki goduje in menja svoj koledar na isti dan v letu. Premagal je strme stopnice, ki so mu jih predstavljali alkoholizem, ločitev, trajna izguba stikov z otrokoma, zapor, brezdomstvo in še kaj, ter si uredil boljše bivanje, predvsem pa življenje. Med drugim je slabo leto bival tudi v majhnem

šotoru, ki si ga je postavil v okolici železniške postaje, v katerega je šla voda fino noter, ven pa ne, kot pravi. Po vseh teh nevihtah, ko mu je končno uspelo ustvariti lep in prijeten dom, ima le še eno željo, in sicer dobiti službo, ki bi jo glede na svoje zdravstveno stanje lahko opravljal. Po dolgi borbi je v stolpnici v Mostah preko Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana in s pomočjo Šenta – slovenskega združenja za duševno zdravje, ki mu plačuje najemnino, dobil prostor, kamor je lahko končno postavil

svojo žimnico znanega proizvajalca, s katero se rad pohvali. V sobici, veliki slabih štirinajst kvadratnih metrov, si je uredil pravo stanovanje, kjer ne manjkata ne kuhinja ne pralni stroj. Le na hodniku ima toaletne prostore in kopalnico, ki si jih deli s stanovalci zadnjega nadstropja, v katerem biva. Ima pa tudi sostanovca – ameriškega veвериčka z imenom Janko, ki večji del dneva prespi v svoji kletki. Z izjemno iznajdljivostjo si je uredil, izdelal ali priskrbel pohištvo, računalnik, TV-sprejemnik, klimo itd. Sploh

022
KRALJI
ULICE

Spretno postavljena štedilnik in pralni stroj

Spomin na otroke

Tukaj nekje je Lojze doma

Pogled skozi domače okno

SE NE VDMAM

Ne dam se, pastem se življenja ne vdam,
raje si tkem svetle nitke radosti,
z njimi krasim si gorje za seboj,
ko truden korakam, tja nekam, o, kam.

Korak mi zastaja, težak je hudo,
a vleče me, vleče, bolj kot teži
groza in beda dni, ki so šli:
spili moči so, ne pa duha.

Tavam za soncem, kam me skrbi,
boža me misel, nasmehnem se ti:
pridi z menoj, saj ti bo šlo,
najti, odkriti dolino miru.

Danes nasmehnem se pustim praznoti,
več ne pustim ji kaliti mi mira,
le sonce sije, več ne zaide,
ko se nasmehnem, stopim v korak.

Lojze Smole

spretno izkoriščen prostor zavzemata na istem mestu pralni stroj, nad njim pa štedilnik ... V vsakem še tako majhnem neizkoriščenem delčku sobe je našel kakšno uporabno rešitev, tako da je postavil polico, poličko, omaro ali omarico. Zanimalo nas je, kako je prišel do vse te opreme ob svojem skromnem mesečnem prihodku, ki ga predstavlja trenutno 221 evrov visoka socialna podpora, s katero si plačuje tudi stanovanjske stroške, ki znašajo med 50 in 70 evrov mesečno. Kar nekaj kosov pohištva si je izdelal

s pomočjo materiala, ki ga je našel na kosovnih odpadkih, za nakup tehničnih in gospodinjskih pripomočkov pa je imel posebno metodo varčevanja. Zmrzovalno skrinjo in delno računalniški zaslon si je na primer kupil tako, da je spomladi in poleti nabral dvajset kilogramov zelišč za čaje ter jih prodajal na trgu, do gospodinjskih pripomočkov in nekatere stanovanjske opreme pa je prišel tako, da je stisnil zobe ter si en mesec s svojimi dohodki kupil manjšo zalogo hrane, drugi mesec je plačal stroške, tretjega pa kupil omenjeno. Poudarja pa, da

je osnovno pohištvo dobil od humanitarne adventistične organizacije Adra – šele nato je prišlo ostalo, kar ima v stanovanju. Sobica, kjer domuje, naj bi bila začasna stanovanjska rešitev, vendar Lojze pravi, da je glede na svoje finance ter končno tudi skromne želje in potrebe z njo zelo zadovoljen. Pohvali se tudi, da je minilo že dvanajst let, odkar je zadnjič k ustom nesel steklenico vina, in da ga po tem kljub življenju na cesti ni več zamikala.

Matilda M. Dobro

Sredi resnega pogovora

Dober dan ali nasvidenje?

Prav nič ne manjka ...

Gogijeva kolumna:

O KEŠU, BOGU IN ŠE ČEM

foto: Bostjan Cvetič

024
KRALJI
ULICE

Recimo, da za tole kolumno potrebujem uvod, in recimo, da pojma nimam, kako naj to izpeljem. Poskusil bom, a uspeh boste ocenili vi, dragi moji bralci. Sem kralj, sem car in vladar. Vse to sem ... kot zapiti uličar pakiran v enem paketu. Ako v službo hodiš, si tlačan, a tudi kot uličar delaš le za denar, kajti vse se vrti okoli tega sredstva in vedno se je. Mnogi mislijo, da je denar vse na tem svetu, a ni! Mnogi boste seveda pomislili: »Kaj pa klošar ve?« E, boga mi, o tem prekletstvu vem več kot marsikdo od vas. Denar res je potreben, a nikakor ni pogoj za srečno življenje. Popolnoma jasno je, da prav vse stane. Popolnoma jasno je, da se vse tudi plača, ampak kdorkoli od vas misli, da keš je vse, je za mene totalni idiot. Pa brez zamere!

Danes, dragi moji, je čas seveda za novo, malo soljeno in začinjeno zgodnico. Veste, ko takole pospravljam podstrešje nad svojimi prelepimi nebeško plavimi očmi, si ne morem kaj, da se ne vprašam – zakaj? Zakaj sem živel in še živim tako? Sem si resno za vse kriv sam? Odgovor je en sam velik JA. Že kot otrok sem delal vse po svoji trmasto pametni glavudriji in rezultat je očiten. Iz leta v leto sem opazoval in seveda opazil, da je življenje zelo zahtevna igra, ki ima zelo zaješana pravila. No, jaz ne bi bil jaz, ako bi se ustavil že na začetku svojega plavanja proti deroči strugi. Ma kaki! Lepo vas no prosim?! Jaz, trmasto truplo, sem vztrajno žgal svojo pot, načrtano v svoji glavi. Pot je bila obsojena na propad že na samem začetku. A kaj čem? Nič! V vseh preteklih letih sem si veliko krutosti serviral kar sam. Ja, manj plačaš.

Lahko bi marsikaj bilo drugače, vendar ni, in danes, ko se takole oziram nazaj, mi ni žal življenja, ki sem ga živel. Živel sem ga natanko tako, kot sem ga hotel živeti, in vsekakor ga še vedno živim tako. Recimo temu tako: »Kar začneš, moraš tudi dokončati, drugače sploh nima smisla začenjati.« Tole je eno izmed mojih pravil iz bloka o vztrajnosti. Zanimivo, če že ne smešno, je, da ko se takole premetavam po svojih sivih celicah, vidim sebe kot bedasto trmastega otroka, ki krivi vse okoli sebe za svoje neuspehe. Danes vem, da sem za večji del vsega preživetega kriv popolnoma sam. Pa se obtožujem zaradi tega? Pa ja ... Z obtoževanjem sem prenehal in ne krivim več nikogar. Ne! Življenje je prekratko, da bi si ga grenil z negativizmom. Ne krivim niti samega Boga, čeravno si z njim še nisem popolnoma na jasnem. Pusti času čas. To

je eden izmed rekov, ki se ga smrtno resno držim, saj ako tale gospod Bog v resnici obstaja, se bodem z njim utrujal, ko pride cajt. Ogromno ljudi se sprašuje, kdo je Bog? Po moji statistiki je to trotl, ki ga v najtežjih trenutkih prosiš za pomoč. Pa ti pomaga? Ne. Tale najslavnejši gospod je pustil križat svojega edinega sina zato, da lahko mi dalje trpimo. Ob takšni velelogiki moj IQ prijavi bankrot in izobesi belo zastavo. Preživljamo Jezusove muke in ob tem njegovega očeta prosimo za pomoč. No, osebno ga več ne, a bili so trenutki, ko sem ga. Danes sem pa mišljenja, da me sovraži, in ker ne morem trenutno nič drugega kot to, da ga sovražim, ga, ajnfoh, pač sovražim nazaj. Problem rešen. Ob vsem tem razmišljanju ne morem mimo dejstva, da obstaja tudi gospod Hudič. Bojda je Hudič imel učenca z imenom Bog. Po uspešno opravljeni maturi ga je Bog mahnil po svoje.

V VSEH PREGOVORIH O TEH DVEH NEVIDNIH OSEBKIH SE VZTRAJNO PONAVLJA PREGOVOR, KI TRDI, DA SE HUDIČ BOJI KRIŽA. PA NE ME JEBAT NA SUHO! KRIŽALI SO BOŽJEGA SINA IN NE HUDIČEVEGA.

Jezus je pred svojo zemeljsko smrtjo prosil svojega očeta, da naj nam odpusti, ker ne vemo, kaj delamo. Bedarija na kubik, saj nam ni in nam ne bo odpustil nikoli. No, pa naj bo dovolj o Bogu in Hudiču, zato se vrnimo nazaj na realna zemeljska tla. Pravijo, da sta za kreganje vedno potrebna dva. S to tezo se nikakor ne morem strinjati, kajti kregal sem se s seboj najmanj polovico svojega bedastega življenja. Vsako jutro rabim najmanj eno urico, da si porihtam podstrešje, ugotovim, kje sem in spravim svoje utrujeno truplo v pogon. No, sicer je pa eno izmed mojih zlatih pravil, da brzina škodi, saj ni nič tako hudo nujnega, da ne bi moglo počakat. A to je le moje pravilo in mnogi od vas se z njim ne boste strinjali.

*Ni zločin, ako kamen imaš
namesto srca,
zločin je, če nimaš niti
iskrice sočutja!*

Ta verz v prvi vrsti leti na naše velevoditelje. Jaz jih ne prenašam, saj nam te vodeče

glavice jemljejo še to dostojanstvo, kar nam ga je še ostalo. Človeka naj bi spoznal po njegovih dejanjih. Bo že držalo, ampak se vseeno postavlja vprašanje, ako so tile vodeči stroji sploh ljudje. Polne riti vsega imajo, pa še jim ni dovolj. Kot oseba na tem planetu imam več sočutja kot kompletan parlament. Več srca imam v mezincu na nogi, in to je živa, sedaj celo napisana resnica.

Ob vseh uvodih pride čas tudi za zaključek, mar ne? Zaveslajmo torej še malo po sedanjosti. Klošarjev je iz dneva v dan več. Ni čudno! Ob vseh teh velesankcijah jih bo vedno več.

Dragi moji bralci, videvate nas vsak dan in mnogi seveda mislite, da smo manj vredni kot svinje, ki so pripravljene na zakol. No ja, vsaj pojedli nas ne boste, ker bi se stoposto zastrupili. Mnogim od vas zavidamo uspeh, ki ga mi ne bomo dosegli nikoli. Verjemite, niti trudimo se ne. Ne poznate nas. Niti približno nas ne poznate. Poznate samo zunanji videz, ki vam ga kažemo, ne poznate pa naših trpečih duš, ki jih vztrajno vlačimo za sabo in jih znamo prekleto dobro skrivati. Ajnfoh povedano, mi smo živ opomin vsem ostalim, »normalnim« ljudem. Sam mladini večkrat govorim, da naj niti po pomoti ne gredo po moji poti, kajti zelo hitro lahko postanejo klošarji. Povem vam, da ni v klošarjenju prav nič čarobno lepega. Prav nič! Pot klošarjenja je pot obupanja nad samim sabo in seveda nad vsem ostalim. Propadli smo in tega dejstva se zavedamo. Verjemite, da sem velikokrat sovražil svoj odsev v ogledalu. Prevečkrat. Sedaj se več ne sovražim, pa ljubim se tudi ne. Pat pozicija, bi temu rekli šahisti.

Začeli in končali bomo z denarjem. Keš ni in nikoli ne bo vse. Dragi bralci, ne ženite se samo zaradi požrešnosti po prestižu. Naš »deda« bi reko: »Ustavite žogo in raje uživajte v življenju,« pa še prav ima. Živite in uživajte vsak diha življenja posebej. Požrešnost je prepovedana! Prijazen pristop in prijazna beseda in lep nasmeh so včasih več vredni, kot je vse bogastvo tega planeta. Pa naj bode za tole kolumno dovolj mojega visoko tlačnega pametovanja. Uživajte, pa hudobni nikakor ne bodite. Ne bodite zaletavi in ostanite lepo polno zdravo nasmejani.

Osebno vam moja malenkost želi v temle letu veliko uspeha – in Kralje ulice pridno kupujte. Evo, sem še sebi zaželel nekaj uspeha. Pa-pa do naslednje številke.

Goran Šrok - Gogi

SONYJEVA RESNIČNA ZGODBA

Kot obsojenec prestajam zaporno kazen v koprskem zaporu, trenutno se nahajam v tako imenovani »izolaciji«, delno ločen od ostalih obsojencev po 6. členu PIKSA. Vzrok za izolacijo je ta, da so pri meni našli GSM-telefon in majhno količino trave. Menim, da telefon in trava nista vzrok za mojo izolacijo, ampak to, da je v zavodu mnogo ljudi, ki želijo sočloveku slabo. Vsekakor mislim, da se bo vsem slabim ljudem vrnilo slabo, kajti jaz sem bil naučen že od mladih nog, da nikomur ne želi slabega, ampak samo dobro. V nadaljevanju vam bom predstavil svojo zgodbo. Telefon sem posojal le nekaterim, ki jih je bilo manj kot prstov na roki, vendar me je eden od njih »ocinkal«, s ciljem, da bi dobil določene bonitete in ugodnosti v zavodu. Najbolj žalostno je to, da obsojenci ne držimo skupaj, ampak se med nami dogajajo omenjene stvari. V vsakem primeru je to realno stanje med nami v zaporu. Bolj si dober, slabše se ti godi. Presenečenje sem doživel s strani zapornikov celotnega zaprtega oddelka, kjer prestaja kazen več kot trideset ljudi, ki so na pobudo dveh podpisali peticijo proti meni. Bil sem negativno presenečen. Podpisali so vsi, ker nihče ni hotel izpasti »pička«, jaz pa tudi nisem pritiskal na njih, naj ne podpišejo, čeprav bi lahko. Velik del zapornikov se me boji, ker sem močnejše postave in imam mišice in sem nasploh človek, ki se ne pustim vsakemu. Treniram zaradi sebe in ne zaradi njih, ki me gledajo in pravijo: »Poglej, kako je nabit.« Po drugi strani pa priznam, da je to »bejbam« vseh, kajti imam res »radiatorje« – mislim trebušne mišice. Kljub temu pa mislim, da ti mišice nič ne pomagajo, če nimaš pameti.

Enkrat sem enega malo udaril po ramenih, ta se je pa tako prestrašil in me prijavil, kot da sem naredil ne vem kakšno katastrofalno dejanje. Drugače ne delam ničesar narobe, čas preživljam tako, da poslušam muziko, gledam TV – predvsem gledam filme in treniram ter ponoči spim. Kakorkoli že: v zavodu je dolgčas. Do konca prestajanja kazni imam še eno leto, poleg vseh problemov imam tudi probleme s punco. Že zapor kot tak povzroča velik psihični napor, tako da dodatni pritiski povzročajo še večjega. Če se prepustiš pritiskom, je »konec« s teboj, tako da obstaja velika možnost, da se prepustiš drogam, vendar je od tebe odvisno, ali se boš drogiral ali ne. Jaz se borim z odvisnostjo, vendar ni problema, ker bom čez dva tedna prekinil s tem in s terapijo, tako da pozitivno razmišljam o prihodnosti. Ob tej priložnosti moram pohvaliti gospo H. P. za njeno skrb. Vsakič, ko napišem raport ter ji direktno in iskreno razložim, v čem je problem – in da potrebujem razgovor, vedno pride. Če slučajno H. P. bere moj prispevek, se ji iz srca zahvaljujem. V Zavodu so me za en teden zaprli in izolirali od ostalih zapornikov. Kasneje so videli, da ni bilo vse tako, kot je bilo prikazano, tako da so mi omogočili tudi sprehajanje z ostalimi zaporniki, za kar jim »vsaka čast«, ker so mi malo olajšali samo situacijo. Čeprav v zaporu ni lepo in vem, da moram kazen prestati, lepo pozdravljam vse, ki prebirajo moje besede. Še enkrat lep pozdrav s Primorske,

Sony

Enigme iz Stigme:

ČISTILNA AKCIJA V KRANJU

Na Stigmi smo se odločili, da se meglenega torkovega jutra odpeljemo iz Ljubljane in poskušamo narediti kaj koristnega. Na Gorenjskem se nam je nasmihal sonček. Sonca smo bili veseli, a pogled je postal bolj meglen, ko smo prišli v park, kjer se je kar meglilo od igel. Te so bile raztresene, odvržene po tleh, v drevesih, smeteh ... Glas vpijočega v puščavi ponavadi dvignejo starši, ki jih skrbi za svoje otroke, a v ta park otroci ne hodijo. Mogoče zanese tja mladino, ki je radovedna – ali pa tudi ne. To ni sprehajalni park, to ni igrišče – to je bojišče. To je prostor žalosti in bolečine. Narava ni nič kriva, da smo ljudje nesrečni in da se ubijamo. Zakaj torej ubijamo še druge? Tega je sposoben le človeški faktor. Nihče drug na zemlji ne ubija sebe in druge vrste. Z rabljenimi, odvrženimi, mogoče okuženimi iglami delamo škodo sebi in drugim. Kaj je naredilo drevo, da si je v svojem srcu zaslužilo toliko igel? Samo raste tam. Mogoče je kdaj komu polepšalo dan. Najbrž je dolgo jokalo zaradi žalostnih zgodb, ki se odvijajo okoli njega, in zaradi prizadetih duš. Igle so priče. Vsaka bi lahko povedala svojo zgodbo. Štirje smo se odpravili v akcijo. V boj z vojsko igel. Počistili smo, kolikor je bilo mogoče. Zaskrbljeni smo. Ti mladi so se odločili za zelo marginalen, devianten način življenja. Žile prebadajo v zelo nehygieničnem okolju, polnem umazanije, bakterij, možnosti okužb in abscesov.

foto: Peter Recer

Govorimo o odločitvah, ki jih sprejmejo posamezniki sami. To moramo spoštovati. Moramo se tudi zavedati, da igle ne prebadajo le žil, ampak v prvi vrsti prebadajo dušo mladega človeka. To so ljudje, ki bruhajo svoje življenje, ubijajo svoje srce, ubijajo svojo dušo, ker so se iz kateregakoli razloga sami odločili tako. Park s svojo zgodbo ostaja tam in mi bomo še šli v boj. Še se bomo bojevali za drevo, za park. Upamo, da nam bodo kdaj pomagali tudi sami uporabniki v Kranju. In upamo, da potrkammo na njihovo vest ter jih vzgojimo v duhu varnega odlaganja in uničevanja igel. Tako bo nekega dne park bolj živ, staršev otrok ne bo toliko skrbelo, uporabniki pa bodo uporabljali igle v bolj čistem, varnem okolju.

Natalija Brodar

PISMA BRALCEV

50 let stara pesem našega bralca:

SAM

Postava sključena sedi v hladni sobi,
na postelji železni v kotu mračnem,
svetloba bleda skozi prah pronica,
ki se nabral v prostoru je temačnem.

Izdih težak, izdih boleti trpke,
izvije se mu v presledkih iz grla,
pogled čez okno zre mu prazno, motno,
v očeh poslednja iskra mu je umrla.

Šepet njegov se čuje v sobi,
kot da bi kdo kričal v obupu,
premikajo se ustnice v besedah,
ki polnijo praznino sobe,
odbijajo se od sten cementnih,
vsa polja so trpljenja in tesnobe.

Sam, sam, zakaj sem sam?
Ko vem, da je nekje življenje.
Odprti so cvetovi na livadi,
v srcih vseh ljubezen prevladuje,
postava sključena
v mračnem kotu sobe premišljuje.

Edina družba so mu nežne misli,
ki niso same ga pustile,
in če ga spomnijo trenutkov sreče,
oči bi motne se mu razsvetlile.

Takrat šepet njegov je še glasnejši,
da, da, bilo lepo je, kje ste srečni dnevi?
Zamira mu na ustnicah razbarvanih to vprašanje,
nemočno brez odgovora vprašanje,
izgublja se v cementni steni.

Gusti Cerar

foto: Biba

POZDRAVLJENI,

za letošnja novoletna darila sem nameraval potrošiti okoli 150 evrov. Ker nimam volje iskati po trgovinah kupa neuporabne šare za ljudi, ki je načeloma niti ne potrebujejo, bi letos ta denar namenil Kraljem ulice.

Za ta znesek bi želel nabaviti nujno potrebne dobrine za brezdomce – puloverje, spalne vreče, perilo, hlače ... karkoli se vam pač zdi potrebno.

Če se vam zdi ideja dobra, mi posredujte takšen seznamček in napišite kdaj, kje in komu lahko to prinesem.

Lep pozdrav,

Simon Ž.

KDO JE RIKO?

Sem že zrelejša ženska z diplomo pedagoške fakultete. Vedno znova in znova opažam, da je ta gospod Riko velika akupunkturna igla za mesto Koper. Vedno je dobre volje, vedno reče tisto, kar mora. Skratka on dela male čudeže. Iz zaskrbljenih, bolnih, odgovornih, nesrečnih, obupanih itd. izvablja nasmeh – tudi poslovnežem, celo iz parlamenta. Otroci pa ga pozdravljajo ali mu odzdravljajo. Ljudje ga prosijo tudi za nasvete. Temu lahko rečem ulični psihoterapevt, zdravitelj z živo besedo, razsvetljenec? Ne. Oprostite, nimam prave besede zanj.

Vsako soboto, ko grem na trg, si želim samo eno, da ga vidim in slišim, njegov naraven in spontan humor me prevzame do duše. Moj mož tega ne razume, zato mu v opravičilo da nekaj evrov. To nedeljo, ko je bil boljši trg, si je nadel carinsko kapo na glavo, vzel star brezžični telefon v roko in tako smiselno govoril, da so se ljudje ustavljali in ga poslušali. Celo na kitaro brez strun je zaigral in zapel pesem iz filma Boter.

Zame ni več sobote brez njega, ta pošten Hrvatinec z dalmatinsko polovico ima svoj čar, kajti okrog njega postane vse pozitivno. Na svoje oči sem bila priča prizoru, ko je neka gospa dobesedno prišepala, in ko je postala par minut poleg gospoda Rika, se je iz srca nasmejala in šla proč popolnoma zdravega in normalnega koraka ... Mogoče zdravi duše?

Če je bolna duša, je tudi človek. Hvala, ker sem si olajšala dušo.

Martina Zajc

PRED 100 LETI

V seriji prispevkov rubrike »Pred 100 leti« objavljamo različne časopisne prispevke na teme brezdomstva, beračenja, revščine, socialnega varstva, stanovanjske problematike. Ti prispevki so ponatisnjeni iz starih slovenskih časopisov, predvsem iz Slovenskega naroda in Slovenca, pa tudi iz Jutra, Večera in drugih manj znanih časopisov.

Strokovni list za berače.

V Parizu izhaja list, ki prinaša samo tržna poročila in doživlja različnih beračev; najzanimivejši so pa inserati, katerih je vedno veliko število. Glase se n. pr. »Išče se slepec, ki igra nekoliko na piščal«, ali: »Išče se hromec za dobro obiskano letovišče«. Ljudje, katerim manjka desna roka, imajo prednost. Vsaka posamezna številka stane 20 centimov. V Parizu je baje več nego dvajset posredovalnic, ki preskrbe vsako leto kopališča in letovišča z berači in katerih glasilo je omenjeni list.

Slovenski narod, 20. 8. 1902.

027
KRALJI
ULICE

SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ BOMO OBJAVLJALI VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760. VABLJENI K SODELOVANJU!

6. 12. 2008 >>

Avguštin!

Hvala za vse lepe misli, ki mi jih pošiljaš. Bodi blagoslovljen na veke.

Namaste, Manela

8. 12. 2008 >>

Fantje in dekleta. Imate super časopis, kakor ste tudi vi ok.

Kar tako naprej.

9. 12. 2008 >>

Piše vam prodajalka Kraljev ulice. V enem dnevu jih zmorem prodati od 50 do 70 komadov. Gospa iz Venera shop me sprašuje po knjigi o brezdomcih, ker bi jo želela kupiti. Lep pozdrav iz Kopra od Ines.

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave

KAJ: Tea in Edo Vidovič: Različne poti do oblikovanja
KJE: Cankarjev dom, prvo preddverje, Ljubljana
KDAJ: od 7. 1. do 8. 2.

KAJ: Vege krožnik
KJE: Optika Feliks, Igriška 14, Ljubljana
KDAJ: do 17. 1.

KAJ: Andrej Blatnik: Knapovske marionete
KJE: Cankarjev dom, Mala Galerija, Ljubljana
KDAJ: od 21. 1. do 22. 2.

KAJ: Nataša Tozon: Nova linija v dekor glini
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, enota Poljane, Ljubljana
KDAJ: do 31. 1.

Glasba

KAJ: Klubski večer: rola J. B. not Flecher
KJE: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
KDAJ: 7. 1. ob 22h

KAJ: Drajtšponarji in Hic et nunc
KJE: KVŠ Zakon, Tržaška 11, Vrhnika (10. obletnica kluba Zakon)
KDAJ: 9. 1. ob 21h

KAJ: Klubski večer: rola DJ Nešo
KJE: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
KDAJ: 16. 1. ob 22h

KAJ: Fatal error party # 24, stara elektronska glasba (Pero-Fotar, Earblower, Vučko)
KJE: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
KDAJ: 30. 1. ob 22h

Razno

KAJ: Delavnica skupinskega tapkanja – metoda EFT
KJE: Društvo Altra, Zaloška 40, Ljubljana
KDAJ: 5. 1. ob 19h

KAJ: Od kod si, kruhek? (gledališka predstava za otoke)
KJE: Ljudski dom Šentvid, Ljubljana
KDAJ: 24. 1. ob 18h

KAJ: Stojnica posredovalnice rabljenih predmetov Kraljev ulice
KJE: Vznožje Čopove ulice, Ljubljana
KDAJ: 31. 1. ob 9h

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev! Pišite nam na e-naslov: kraljiulice@gmail.com.

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkič

Sedaj ko ste se odpočili od napornega praznovanja, je zopet napočil čas za delo, ki bo za spremembo bolj dinamično in tudi bolje plačano. V službi, kjer ste zaposleni, boste napredovali in imeli prednost pred vsemi.

Spraševali se boste, le od kod vam zadnje čase toliko energije, da lahko držite vse pritiske. Lahko ste brez skrbi, držali boste. Tudi na finančnem področju se vam obetajo boljše časi, zato le pogumno naprejš!

Tudi vam, ki ste rojeni v tem znamenju, zvezde kažejo zelo dobro! Tako na ljubezenskem področju kot na poslovnem – še več kot to, saj boste srečali neko osebo, ki vam veliko pomeni in s katero boste preživeli lepe trenutke!

Vam, ki ste rojeni v tem znaku, zvezde že na začetku leta obetajo neko posebno presenečenje – nekaj, kar ste si venomer želeli, toda paziti morate, da vam ne uide iz rok. Saj poznate pregovor, bolje vrabec v roki, kot golob na strehi, mar ne?

Za vas, rojene v znamenju kralja živali, pa velja neko posebno pravilo: vse tisto, kar si z lahkoto pridobite, morate znati obdržati, kajti lahko se zgodi, da vam stvar uide iz rok. Saj veste, ura zamujena ne vrne se nobena!

Bolj boste pohiteli, prej boste poželi tisto, za kar ste se vse leto trudili – tako na finančnem kot ljubezenskem področju. Verjemite, uspeh ne bo izostal, če boste ob pravem času na pravem mestu.

OGLASNA DESKA

Zahvaljujemo se gospe Andreji, šefinji trgovine K-Haus na Poljanski cesti v Ljubljani, za podarjena oblačila in ostale predmete, predvsem pa za vse brezplačno izdelane ključke in podporo. Janez in Kralji ulice

Gospe Vilmi, ki nas je v začetku decembra obiskala v dnevnem centru ter nam podarila 200 evrov, se zahvaljujemo za finančno in moralno podporo.

Prosim vse bralce in bralke, da mi podarijo kakšne uteži za fitness. Vnaprej se vam zahvaljujem. Kličite v uredništvo: 059 022 503. Hvala! Aleš

Do 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo odmeri država za preteklo leto, lahko namesto državi odstopite društvu Kralji ulice. To storiš z obrazcem Zahteva za namenitev dela dohodnine za donacije (MF-DURS obr. dohzip št. 3), ki ga s svojimi podatki (ime, priimek, naslov, davčna številka in pristojni davčni urad) pošljete na DURS. Nanj napišete, da bi del dohodnine radi namenili Društvu za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice – pri tem dodate še našo davčno številko, ki je 23956046, ter določite odstotek dohodnine, ki ga želite nameniti Kraljem ulice (do 0,5 odstotka). Hvala!

Pozdravljeni! Lepo vas prosim, če ima kdo odveč prenosni računalnik. Vesel bi bil, če bi mi ga kdo podaril ali prodal po razumni ceni. Sem namreč invalid prve stopnje. Povožil me je vlak, ostala mi je samo leva roka, s katero bi lahko delal na računalniku. Tako bi mogoče tudi kaj zaslužil za svojo malo hčerko Tjašo. Zahvaljujem se vam in lep pozdrav. Luka Knez in Tjaša Knez, kontaktna številka: 041 937 239

Iskreno se zahvaljujemo Rotaract clubu iz Grosuplja, ki nas je na pragu Miklavževega obdaril s spalnimi vrečami in odejami. Do 27. 11. 2008 je v okviru njihovega kluba potekala dobrodelna akcija zbiranja spalnih vreč za brezdomce pod geslom: Brezdomce bo tudi letos zeblo – naj bo letos tudi njim toplo. Še enkrat hvala!

V prejšnji številki je v rubriki Kraljevi recenzor prišlo do nejasnosti, kdo je avtor posameznega prispevka. Avtor recenzije s predstave Trojček je Marko Nakrič, avtor ocene predstave Rdeča baraba je Bojan Sklepčič, Stelle Polaris pa Črtomir Clonsky. Vsem trem se opravičujemo. Uredništvo

Nujno potrebujem delujoč stabilizator 220 V in akumulator 12 V/ 100 ali več Ah. Hvala! Kralj O'Tone Prvi, 031 727.500

Od 15. novembra je v ulični prodaji tudi knjiga Meseno spoznanje: erotične zgodbe avtorja Franja Frančiča.

Vabljeni, da jo kupite pri svojem uličnem prodajalcu. Cena je 4 evre, polovico dobi prodajalec.

PODARI PLOČEVINKO

V našem dnevnem centru na Poljanski 14 zbiramo aluminijaste pločevinke, zato vse bralke in bralce vabimo, da nam jih prinesete in na tak način prispevate k čistejšemu okolju, namesto da jih mečete v smeti. Projekt Podari pločevinko poleg tega, da ekološko osvešča, tudi z zbranimi sredstvi podpira različne organizacije, med drugim tudi Kralje ulice.

STREET STRIPNIK 2!

Pri vašem uličnem prodajalcu za 2 EUR (polovico dobi prodajalec)

Tudi vas z neba gledajo zvezde in vas občudujejo. Le od kod vam toliko energije ter živcev, da lahko prenašate vse težave, ki vas tarejo? Toda tudi to boste premagali in končno zaživeli tako, kot si sami želite. Prišli boste do spoznanja, da imate prav!

Od veselja kar poskakujete, tako dobro vam gre od rok. Imate uspeh v ljubezni, v poslovnem svetu in tudi moralno podporo vseh znancev. Kar tako naprej, saj vas bo sreča spremljala skozi vse vaše življenje. Torej, kdor upa, ta zmaga!

Vas, ki ste rojeni v tem znamenju, čaka nekaj posebnega. In sicer se bo popravilo stanje v ljubezni, na poslovnem področju, obeta pa se tudi nenađen odhod v tujino, kjer boste doživeli nepozabno ljubezensko romanco. Mar veste, kam boste odpotovali?

Ozrite se naokoli in videli boste, da vas nekdo opazuje ter občuduje. Mar veste, kdo bi to bil? Bodite malo bolj samozavestni in hrabri ter se pridružite osebi, ki hrepeni po vas, saj bo to druženje koristilo obema.

Za vas velja pravilo, da ste zelo radovedni. Vedno želite vedeti čim več, toda ne smete pozabiti nase, kajti lahko pregorite. Zato za vas nudim nasvet: poskrbite najprej za sebe, nato pa za druge – in zmagali boste!

Sedaj ko ste izvedeli lepo novico, lahko v miru premišlujete, kaj boste počeli v prihodnosti. Možnosti je veliko, toda svetujem vam previdnost. Ta je mati vseh modrosti, zato le pojdite smelo naprej in uspeli boste. Saj si tega želite, mar ne?

030
KRALJI
ULICE

Dva klošarja sedita v parku in eden reče: »Veš, sanjalo se mi je, da sem našel vrečo denarja in jo nesel na policijsko postajo. Tamkajšnji policist mi je rekel, da sem pošten in da si zaslužim nagrado, zato mi je odštél nekaj denarja iz vreče. Bilo pa ga je toliko, da nisem vedel, kam bi ga dal. Kaj bi ti naredil, če bi bil na mojem mestu?« In drugi odgovori: »Nič, zbudil bi se, saj se ti je le sanjalo, mar ne?«

Gregor B. Hann

DVOCEVKA

Že pa Še razpravljata: »Ti, a veš slučajn', kva je to dvocevka?« »Zanč sm jo vidu not v roži, mislm, da je črvica dvospolna.« »Ja, pa je strupena? Ti kej nardi?« »Ni strupena – lahko pa se zgodi, da te, če ji nisi všeč, ko te opazi, z eno cevko ubije, z drugo pa zakoplje.«

KTM - Mare
Ceglar

MAGIČNI LIK

Gregor B. Hann

Vodoravno in navpično:

- (1) recesija ali huda gospodarska ...;
- (2) tekmeč ali naziv ene izmed mnogih agencij za varovanje;
- (3) ime slovenske slikarke Kobilice;
- (4) pasti ali ... v slovenski dvojini;
- (5) ime francoskega filmskega igralca Delona.

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

STANOVANJE

Brezdomec biva na ulici in policist ga vpraša: »Kje stanuješ?« »Na ulici.« »Kateri?« »To se pa spreminja,« odvrne brezdomec, »zato natančne lokacije ni.«

Avguštin
Knafelj

IMA GA?

Zelo si ga je želela, vsa leta se je močno zavzemala zanj. Vse je ratalo, hrepenela je po njem, bila zelo požrtvovalna, in ko ga je začela ljubiti, ga je dobila. In ima ga, poklic: diplomirana profesorica.

KTM - Mare
Ceglar

* »Ali veš, da je Tone v bolnišnici?« »Nemogoče, saj sem ga še včeraj videl v Levu z neko plesalko.« »Saj! Tam ga je videla tudi njegova žena!«

Zmajček

* »Kakšne imaš kaj ocene?« »V stilu košarke. Nekaj trojk, nekaj »iz igre« in par prostih metov.«

Fič

RAZVEDRILO

SUDOKU

			9			1	3	
	7	9						4
1				4			8	
	4				8	6		7
		6		7		8		
7		1	4				2	
	5			1				2
6						3	9	
	2	8			9			

AFORIZEM

Stopi v vrste sovražnika, da ga boš bolje spoznal in lažje zajebal!

Črtomir Clonsky

POZOR – NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov Društvo Kralji ulice, Poljanska 14, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: stripovski zvezek Stripnik II, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca in Srečka Kosovela – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

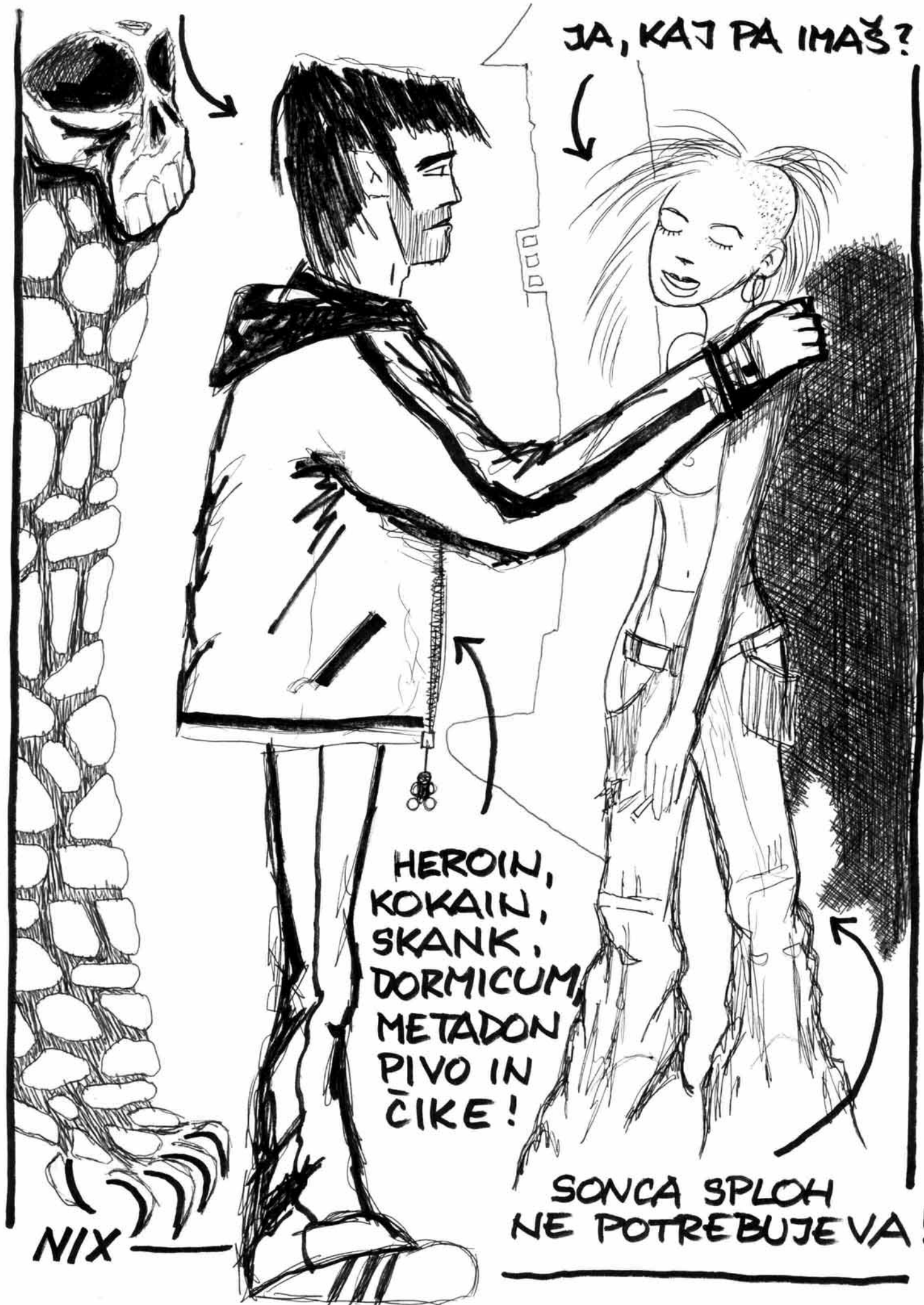
A GREVA NA PIKNIK?

JA, KAJ PA IMAŠ?

HEROIN,
KOKAIN,
SKANK,
DORMICUM,
METADON
PIVO IN
ČIKE!

SONCA SPLOH
NE POTREBUJEVA!

NIX

MILAN

Pomagajte ljudem v stiski!
Pričakovati, da nam bo država
pomagala, je nesmiselno.

